

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Milli Məclis
tribunasından
amnistiya
təşəbbüsü

yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 2 fevral 2018-ci il Cümə № 25 (6914) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Hakimiyyət seçiyə İlham Əliyevlə
gedir - namizəd müəmmasına son**

YAP-ın icra katibinin dili ilə cəmiyyətə və dünyaya mesaj verildi

yazısı səh.5-də

**Deputatdan "qara siyahı"dakı
azərbaycanlı oliqarxlara çağırış**

yazısı səh.10-də

**Azərbaycanın avtoritar ölkələr
siyahısına salınmasına sərt təpki**

yazısı səh.3-də

**Gürcüstanda benzin ucuzlaşdı,
bəs niyə bizdə də...**

yazısı səh.7-də

**Əfvə bağlı siyahı dartışmaları
və ittihamlar başladı**

yazısı səh.3-də

**İki süpergüc vuruşur: necə edək ki,
"sendviç" olmayaq?**

yazısı səh.5-də

**Dövlətin Beynəlxalq Bankdakı
payını xarici müştəri alır**

yazısı səh.13-də

**Prezidentliyə namizəd bolluğu
yaxşıdır, yoxsa...**

yazısı səh.9-də

**Bayıl sakinləri 1 həftədir didərgindir
- sürüşmə zonasından son xəbərlər**

yazısı səh.11-də

**Ziya Məmmədovun müşaviri böyük
pulları kimə verib - sensasion iddialar**

yazısı səh.13-də

**Bağca müəllimləri məcburi tibbi
müayinədən keçəcək**

yazısı səh.14-də

**Ev dustağı olan xanım
general bəraət istəyir**

yazısı səh.13-də

KREML QAFQAZI YENİDƏN

QARIŞDIRIR - SEPARATİZMƏ DƏSTƏK

Rusiya Gürcüstan ərazilərinin işğalını rəsmiləşdirmək yönündə daha bir addım atdı - Bakıya da ismarış?

Tiflisin reaksiyası gecikmədi: "Bu, fitnəkar hərəkətlər..."

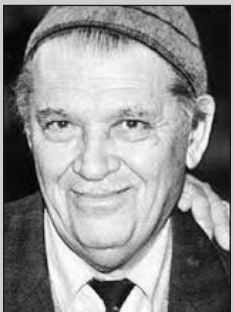
musavat.com
Toğrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Fəzil Məmmədovun talançı komandasının sonu yaxınlaşır - bacısı oğlu işdən qovuldu

Vergilər Nazirliyində "paket" sistemi ləğv olunur; vergi əməkdaşlarının sahibkarları himayə etməsi yasaqlanır

yazısı səh.7-də

**Akademik Ziya
Bünyadovun
mübhəm ölüm
iş - cinayət
dosyesi**

yazısı səh.6-də

**Rəsul Quliyev
"Elçibəy
saxtakarlıqla
prezident seçilib"
iddiasına sərt
reaksiyalar**

yazısı səh.9-də

**Tramp
Azərbaycan
sərhədinə
"bomba" atdı**

yazısı səh.12-də

Prezident: "Azərbaycanla Türkiyə daim bir-birini dəstəkləyir"

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Əmək və sosial müdafiə naziri xanım Jülide Sarıeroğlunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. APA-nın məlumatına görə, ölkələrimizin sosial müdafiə sahəsində iş birliyinin razılıq doğurduğunu deyən prezident İlham Əliyev bu sahədə təcrübə mübadiləsinin, birgə proqramların həyata keçirilməsinin zərurətini qeyd edib.

Ümumilikdə Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin çox uğurla inkişaf etdiyini vurğulayan dövlət başçısı ölkələrimizin daim bir-birinin yanında olduğunu və bir-birini dəstəklədiyini deyib, münasibətlərimizin dünya miqyasında nümunəvi xarakter daşdığına məmnunluqla qeyd edib. Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Əmək və sosial müdafiə naziri xanım Jülide Sarıeroğlunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfərinin əlaqələrimizin daha da möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verəcəyini əminliyini ifadə edib.

Xanım Jülide Sarıeroğlu isə bu vəzifədə fəaliyyətə başladıqdan sonra ilk səfərini qardaş Azərbaycana etməsindən məmnunluğunu ifadə edib. Nazir Türkiyə ilə Azərbaycanın daim bir-birinin yanında olmasını və ölkələrimizin bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirdiklərini vurğulayaraq sosial müdafiə sahəsində də əlaqələrimizin dərinləşdirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

İlham Əliyevin Türkmənistan səfəri hazırlanır

İlham Əliyevin Türkmənistan səfəri planlaşdırılır. APA-nın xəbərinə görə, bu barədə Türkmənistanın Dövlət Agentliyi məlumat yayıb. Bildirilir ki, Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin Türkmənistan səfərinin məqsədi, həmçinin, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin bu ölkəyə səfərinə hazırlıq məsələsinə müzakirə etməkdir.

Qeyd olunur ki, ötən ilin avqustunda Türkmənistan prezidenti Qurbanqulu Berdimuhamedov Azərbaycana səfər edib və nümayəndə heyəti Türkmənistanda olarkən həmin səfər zamanı əldə edilmiş razılaşmaların praktik olaraq həyata keçirilməsi müzakirə olunub.

Bir neçə yerdə yeni sürüşmə sahələri yaranıb

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN) sürüşmə sahələrində vəziyyəti açıqlayıb. ETSN-in Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin geoloji planlama ekspedisiyasının rəisi Əziz Qaralov APA-ya deyib ki, "Teleqüllə" sürüşmə sahəsinin torpaq qatında eni görünən dərinliyi 5-6, uzunluğu 60-70 metr olan çatlar yaranıb, ay ərzində prosesin dinamikasında nisbi aktivlik baş verib.

Onun sözlərinə görə, Zığ sürüşmə sahəsində atmosfer yağıntıları və texnogen amillərin təsirindən nisbi aktivlik müşahidə edilib: "Masazır qəsəbəsində "Zəli gölü" adlanan ərazidə və Nübar qəsəbəsində atmosfer yağıntıların və texnogen amillərin təsirindən sürüşmə - çökmə sahələrində aktivlik qeydə alınıb".

Astarada Kijəbə və Miki sürüşmə sahələrinin aktivləşdiyini bildiren ekspedisiya rəisi vurğulayıb ki, Lənkeran-Lerik yolunun 17-19 km-lyi sürüşmə sahəsində atmosfer çöküntülərinin təsirindən yol boyu yamacda bir neçə yerdə yeni uçqun hadisəsi baş verib və bir neçə yerdə yeni sürüşmə sahəsi əmələ gəlib. Masallı-Yardımlı yolunun 13-15, 7-16-24 -26 kilometrliklərində sürüşmə sahəsində aktivləşmə müşahidə edilib.

Ekspedisiya rəisi qeyd edib ki, Xızı - Altağac avtomobil yolunun 1-ci km-də, yolun sağ və sol hissələrində bir neçə yerdə çökmə və oturma prosesi qeydə alınıb. Quba - Xinalıq avtomobil yolunun 37-46-cı kilometrliyində sürüşmə aktivləşib. Bundan başqa, Şamaxı şəhəri 48-A məhəlləsi sürüşmə sahəsində çatların ölçülərində artım qeydə alınıb, sürüşmə sahəsində aktivlik müşahidə olunur.

Bakı Nəqliyyat Agentliyindən alqışlanacaq qərar

Bakıda jurnalistlərə görə 125 sayılı marşrutun hərəkət sxemi dəyişdirilib

125 nömrəli muntəzəm marşrut xətti üzrə avtobusların hərəkət sxemində dəyişiklik edilib.

Bu barədə "Report"a Bakı Nəqliyyat Agentliyinin (BNA) sektor müdiri Mais Ağayev məlumat verib.

Məlumatla görə, bu marşrut üzrə avtobuslar "Lökbatan" Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzinə gedərkən 20-ci sahədəki dairədən geri qayıdaraq yeni salınan yoldan "Bibiheybət yolu"na çıxmaqla ("Jurnalistlər binası"nın qarşısında) müəyyən edilən xətt üzrə hərəkətinə davam edəcək.

Dəyişiklik nəticəsində "Bibiheybət yolu" ətrafında çoxsaylı yaşayış binalarının sakinlərinin, Bakı Ali Neft Məktəbinin kampusunun müəllim və tələbə heyətinin, eləcə də həmin ərazidə olan işə adan obyektlərindən istifadə edən əhəlinin muntəzəm marşrut xətti ilə "28 May" metro stansiyası - "Lökbatan" Nəqliyyat Mübadilə Mərkəzi ilə əlaqələndirilməsi təmin ediləcək.

Məlumat üçün qeyd edək ki, dəyişiklik edilməsi haqqında qərar "Bibiheybət yolu" ("Jurnalistlərin binası") ətrafında məskunlaşan sakinlərinin Bakı Nəqliyyat Agentliyinə daxil olan çoxsaylı müraciətlər əsasında aparılan təhlillərə uyğun olaraq qəbul edilib. Belə ki, Su İdman Sarayından "Bibiheybət yolu" ("Jurnalistlərin binası") ilə Bibiheybət məscidinə qədər marşrutun olmaması ərazidə məskunlaşan sakinlərin yaxınlıqdakı dayanacaqda piyada gedişində çətinliklər yaradır. Belə ki, 20-ci sahədəki dayanacaqdan "Bibiheybət yolu" ətrafındakı yaşayış binalarına (Jurnalistlərin binası) qədər piyada ge-

diş məsafəsi 840 m təşkil edir. avtobuslar fevralın 3-dən yenilənmiş sxem üzrə hərəkət muntəzəm marşrut xətti üzrə edəcəklər.

İtkin düşən alpinistləri xüsusi avadanlıqla axtaracaqlar

İtkin düşən alpinistlərin axtarışı üçün Azərbaycana xüsusi avadanlıq göndərilib. Bu haqda redaksiyamızı bilgiləndirən mənbə deyib ki, İsveçrədə istehsal olunan avadanlıq dağlıq ərazilərdəki üstü qarlı örtülmüş yarıqlarda mobil telefon cihazlarında quraşdırılan sim kartları müəyyən etmək gücündədir. Avadanlıq mobil telefonun işlək vəziyyətdə olub-olmamasından asılı olmayaraq dərin yarıqlara düşən sim kartları müəyyən edə bilər.

Yeni axtarılan alpinistlərin üzərindəki mobil telefonları aşkar edə biləcək. Həmin avadanlıq orta ölçülü kitab şəklindədir və vertolyota quraşdırılmaqla axtarış aparılmasına imkan verir. Yada salaq ki, ötən il dekabrın 23-də Azərbaycanda Tufandağ ətrafına səfər edən 3 gənc itkin düşüb. Onlar "Gilavar" - hava və ekstrim idman klubunun üzvləri Namin Bünyatadə, Babur Hüseynov və Fəridə Cəbrayılzadədir. Onlarla əlaqə kəsiləndən sonra alpinistlərin axtarışına başlanıb və hələ ki müsbət nəticə yoxdur. Hazırda Fövqəladə Hallar Nazirliyi Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin dağ-xilasetmə dəstəsi axtarışlara cəlb olunub. Fövqəladə Hallar Nazirliyi axtarışın mürəkkəb relyefi olan yüksək dağ massivində aparıldığını və hava şəraitini nəzərə alaraq, axtarışa hazırlığı və təcrübəsi olmayan şəxslərin qoşulmasını təhlükəli hesab edib. Tufandağda itkin düşən alpinistlərin axtarışına 10 könüllü də qoşulub. Qurumun yaratdığı Əməliyyat Qərargahı itkin düşən gənclərin axtarışının mürəkkəb relyefi olan yüksək dağ massivində aparıldığını açıqlayıb. Tufandağda itkin düşənlərdən biri, Babur Hüseynov Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin əməkdaşdır.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
"Yeni Müsavat"

Azərbaycana "quş qripi" təhlükəsi yoxdur

İran və İraqda "quş qripi"nin geniş yayılması Azərbaycan təhlükəsi yoxdur. Bunu "Trend"ə Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidmətinin mətbuat katibi Yolçu Xanvəli deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan İrandan diri quş, quş əti, yumurta və digər quş məhsullarının idxalını ötən ilin mart ayından qadağan edib: "İraqdakı "quş qripi"ne gəldikdə isə Azərbaycan bu ölkədən quş əti və digər məhsullar idxal etmir".

Qeyd edək ki, yayılan məlumatlara görə, İranda ötən ilin martından başlayaraq "quş qripi" ilə əlaqədar 21 milyon quş məhv edilib. Məlumatla görə, epidemiya ümumilikdə ölkənin 16 regionunu əhatə edib.

İraqda isə "quş qripi" virusunun bu ilin yanvarından yayıldığı bildirilib. Məlumatla görə, burada bir ay ərzində 7,2 mindən çox quş xəstəliyin qurbanı olub.

Nazir Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinə rəis təyin etdi

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (KTN) yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin (DBNX) rəisi vəzifəsinə təyinat olub.

APA-nın xəbərinə görə, kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədovun müvafiq əmri ilə bu vəzifəyə Azər Süleymanov təyinat edilib.

DBNX-nin mətbuat katibi Yolçu Xanvəli faktı təsdiqləyib.

Qeyd edək ki, A. Süleymanov 2015-ci ilin sentyabrından DBNX-nin rəisi vəzifəsini icra edirdi.

Lavrov ATƏT sədri ilə Qarabağ müzakirə etdi

ATƏT Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün birgə aktiv fəaliyyətini davam etdirəcək.

Virtualaz.org-un məlumatına görə, bunu Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov ATƏT sədri kimi Moskvağa gələn İtaliyanın xarici işlər naziri Ancelino Alfano ilə birgə mətbuat konfransında deyib.

Rusiya XİN başçısı ATƏT sədri ilə görüşdə ATƏT məkanındakı münaqişələri müzakirə etdiklərini söyləyib: "Bizim birgə səylərimizlə ATƏT Dnestryanıda, Dağlıq Qarabağda münaqişələrin qarşısını almağa töhfə verməyə, Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin olunması ilə bağlı Cenevrə müzakirələrinə sədrlik etməyə davam edəcək".

ATƏT eləcə də, Balkanlarda işləməyə davam edəcək. Hər şeydən öncə biz ATƏT-in Kosovoda aktiv rol oynamasını görmək istəyirik".

Daha sonra çıxış edən A.Alfano da bildirib ki, rusiyalı həmkarı ilə keçirilən görüşdə ATƏT regionundakı münaqişələri müzakirə ediblər: "ATƏT həlli gecikməsi münaqişələrin həllinə yardım etməyə davam edəcək".

Rusiyanın regiondakı münaqişələrin nizamlanmasında oynadığı rola toxunan ATƏT sədri vurğulayıb ki, o, həlli gecikmiş münaqişələrin nizamlanmasında çox vacib, böyük rol oynayır.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etməyi üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Azərbaycanda hər zaman olduğu kimi, indi də əfv öncəsi siyasi məhbuslardan ibarət hazırlanan siyahılar ətrafında narazılıq yaranıb. Belə ki, mart ayında veriləcək əfvə bağlı İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupu təxmini 30, Siyasi Məhbusları Müdafiə Mərkəzi (SMMM) isə 161 nəfərlik siyasiyərdən ibarət siyahı hazırlayıb.

Tərəflər bir-birinin siyahılarını ən sərt şəkildə tənqid edirlər. Hər iki tərəfin də özünə-məxsus tutarlı arqumentləri var. İşçi qrupunun üzvləri hesab edirlər ki, SMMM siyahıları şişirtməklə əsl siyasi məhbus olanların azadlığa çıxmalarına ciddi maneələr yaradır. Onlar bildirirlər ki, əfv öncəsi bu tipli siyahıların meydana çıxması təsadüfi deyil. Qurumun təmsilçiləri SMMM-i siyasi məhbus kateqoriyasına aid olmayan şəxsləri siyahılardan salmaqda ittiham edirlər. SMMM üzvləri isə qarşı tərəfin 30-a yaxın siyahı hazırlamaqla, hökumətin "Azərbaycanda siyasi məhbus yoxdur" fikirlərinə xidmət etdiyini bildirirlər. İşçi qrupu hesab edir ki, jurnalist Əfqan Muxtarlı, AXCP sədrinin müavini Gözəl Bayramlı və digər bunlar kimi siyasi motivlərlə həbs edilən şəxslərin məhkəmələri tam bitmədən siyahılara salınması doğru deyil.

"Biz - Hüquq Müdafiəçilərinin Monitoring Qrupu bu siyahının bir qismi ilə razı deyilik. Çünki orda elə insanlar var ki, siyasi məhbus kriteriyasına cavab vermir". Bu fikirlər İşçi Qrupun üzvü Səidə Qocamanlıya məxsusdur. Onun sözlərinə görə, Siyasi Məhbusları Müdafiə Mərkəzinin 161 nəfərlik siyahısında siyasi məhbus olmayan adları da yer alıb. Hərçənd hüquq müdafiəçisi ad çəkmir: "Ad çəkmək istə-

məzdim. Heç lazım da deyil. Amma belələri var. Özü də bir deyil, iki deyil. Əfv sərəncamı haqda xəbər çıxan kimi bəziləri özlərini göstərməkdən, hüquq müdafiəçisi kimi cəmiyyətə sınımaqdan ötrü hər bir şeyə gedirlər. Belə olmaz. Bizim təcrübəmiz var. 1994-cü ildən bu işlə məşğuluq. Biz nəzərə alınq ki, hər bir adın arxasında insan taleyi durur, onların ailəsinin, uşaqlarının taleyi durur. Bu məsələyə incə yanaşmaq lazımdır ki, qarşıdakı məqsədə - onların azadlığa çıxmasına nail ola bilək. Bunun ətrafında səs-küy qaldırmaqla öz miskin məqsədlərini ortaya qoyurlar. Bizim siyahıda 30 nəfərə qədər insanın adı var. Onların azadlığa çıxmasına nail olmaqdan ötrü əlimizdən gələni edirik. Yeni siyahı nə qədər böyük olsa, bir o qədər də onların azadlığa çıxması məhdudlaşır. Bilirsiniz ki, əfv sərəncamı gözlənilir, Demokratik Cümhuriyyətin 100 illiyi ilə bağlı böyük amnistiya da gözlənilir. Ona görə də biz Əfv Komissiyasına öz siyahımızı təqdim etmişik. Çox təəssüflər ki, bəziləri siyasi məhbus siyahılarını hazırlayanda, cəmiyyətə təqdim edəndə bunların hamısının birdən azadlığa çıxması təəssüratı yaradırlar. Orda eləsi var ki, təkrar məhkəməsi tələb edilməlidir. Və ya ömürlük azadlıqdan məhrum edilənlər var, onlar birdən-birə buraxıla bilməzlər.

Əfvə bağlı siyahı tartışmaları və ittihamlar başladı

Mirvari Qəhrəmanlı:
"Oqtay Güllaliyev hansı məhkəmədə oturub monitoring aparıb?"

Əvvəlcə onların cəzalarını azaltmaq, sonra işlərinə baxmaq lazımdır. Hər şeyi birdən tələb etmək alınmır".

SMMM-nin təmsilçisi, hüquq müdafiəçisi Oqtay Güllaliyev işçi qrupunun siyahısının həqiqətdən tam uzaq olduğunu

Əvəz Zeynallı:
"30 nəfər deyilsə, onları buraxdırsınlar, bizim siyahı ilə nə işləri var?"

nu bildirib.

İşçi qrupunun üzvlərindən biri olan hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bunları dedi: "Kim deyir ki, Gözəl Bayramlı siyasi məhbus siyahısına salınmayıb? Onunla əlaqədar

müzakirələrimiz daim gedir. Əfqan Muxtarlıya gəlincə, onun məhkəməsi tam başa çatıb? Onlar başa düşməlidirlər ki, bir şəxs həbs olunan kimi onu siyasi məhbus elan etmək olmaz. Heç kəs inkar etmir ki, Əfqan Muxtarlının həbsində elə şəxslərin adlarını çəkməyə başlayıb ki, bu, cəmiyyətdə ciddi narazılıq doğurmağa başlayıb. Onu hər sahədə görmək olur. Bəla ondadır ki, elə şəxslər hüquq müdafiəçisi olurlar ki, sonunda bugünkü acı mənzərə yaranır. Sual verirəm ki, Oqtay Güllaliyev hansı məhkəmədə oturub, məhkəmənin monitoringini aparıb? Nə edirsə etsin, özü bilər, amma şərt atmağı düzgün deyil. Bu gün ölkədə o qədər qeyri-peşəkar hüquq müdafiəçiləri ortaya çıxıb ki, dedikləri bir cümlənin belə həbsdəki məhbusa, onların ailələrinə necə bir təsir etdiyini anlamırlar. 3-4 siyahının hazırlanması beynəlxalq təşkilatlarda çaşqınlıq yaradır. Yaxşı olardı ki, yoxa çıxmış peşəkar hüquq müdafiəçilərinin bir yerə toplanmalarına şərait yaradılsın".

Siyahılardakı şəxslərin sayı adətən 25-30 olur. Əslində bütün siyahılara normal yanaşıram. Azərbaycanda siyasi məhbusların sayı 160-dan çoxdur. Bunu bilməyən adam yoxdur. Düşünürəm ki, bizim siyahımızda bu qədər məhbusun adının olması digər siyahılarda olan şəxslərin azadlığa buraxılma ehtimallarını artırır. İşçi qrupu bizim siyahılar əsasında 30 nəfəri hazırlayır. Biz siyahımızı elan edirik, işçi qrupu siyahımızın içərisindən ən populyar olanlardan 30-35 nəfərini seçir. Bu siyahıların cəmiyyətə heç bir ziyanı yoxdur. Kaş işçi qrupunun siyahısında kılınan hamısı azad olunsun. İndi 30 nəfər buraxılacaqsa, növbəti dəfə də bu qədər şəxs azad olunacaq. Mən qarşıdurmadan yana deyiləm. Bizdə siyasi məhbusların sayı 160-dan da çoxdur. Sadəcə, biz yaxşı işləyə bilmirik. Onlar 30 nəfər deyilsə, onları buraxdırsınlar, bizim siyahı ilə nə işləri var?"

□ Cavansir ABBASLI,
□ "Yeni Müsavat"

Azərbaycanın avtoritar ölkələr siyahısına salınmasına sərt tənqidi

Zahid Oruc: "Kremlə münasibətləri normal olan ölkələri sizlər qara yerdə görəcəksiniz"

Son bir ildə global miqyasda demokratiyada ciddi geriləmə baş verib. "Economist Intelligence Unit <http://www.eiu.com/home.aspx>" bunu yanvarın 31-də açıqladığı illik Demokratiya İndeksində bildirir. Bu indeks 2017-ci ildə 165 müstəqil ölkə və iki ərazidə demokratiyanın durumunu öyrənib.

Azərbaycan 148-ci yerdə "avtoritar ölkə" kateqoriyasında qərarlaşıb. Qonşulardan Gürcüstan (79) və Ermənistan (111) hibrid rejimlər sırasındadır. Rusiya (135) avtoritar ölkə sayılıb. Bu kateqoriyada Qazaxıstan, Belarus, Əfqanıstan, İran, Özbəkistan, Tacikistan, Türkmənistan da var.

Media Azadlığı İndeksində gəlincə, Azərbaycan (154), Rusiya (139) qeyri-azad, Gürcüstan (49) qismən azad, Ermənistan (109) əsasən qeyri-azad sayılıb.

Beynəlxalq qurumun Azərbaycanı son sıralarda göstərməsi, xüsusilə qonşu ölkələrdən gəriyə atması ciddi etiraz doğurub. Hesabatın qərəzli olduğu barədə sərt reaksiyalar səsləndirilir.

İqtidaryönlü deputat Zahid

Oruc bildirdi ki, həmin hesabatın parlamentariləri saxta məlumatlara əsaslanıblar: "Bu nəticələrin reallığı əks etdirmədiyini xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır. Üstəlik, bunun sovet dövrünün məlum ideoloji qaydaları ilə tərtib edildiyini qeyd etmək istəyirəm. Ötən dövr ərzində sovetlərlə birliyinin dağılması və sosializmin çöküşü fonunda ölkələr beynəlxalq aləmə keçid etməyə can atırlar. Bunların hərəsində müəyyən inkişaf tempi var, xarici siyasət kursları mövcuddur. Ölkələr ki, Qərb üfünqündə qararlaşırlar, həmin ölkələr bu tipli hesabatlarda yüksək dəyər alırlar. Zənn edin ki, demokratiyanın müəllimləri var. Onlar tələbələrini çox yaxşı tanıyırlar.

Ölkələri bu cür də rəngləyiblər. Hansısa bir ölkədə inqilabi proseslər baş verirsə, bunun nəticəsində plan qurmağa çalışırlar. Təsəvvür edin ki, həmin kriteriyaları Liviya, İraq və Əfqanıstana necə tətbiq edirsən. Oradan ağır nəticə çıxarırlar. Halbuki heç olmasa keçmiş dövrlərdə yaşama hüquqları mövcud idi. Sizlər dağılmış məmləkətlərə nə mətbuat, nə

demokratiya indeksi müəyyən edirsiniz? Bunlar doğrudan da çox ağlasığmayan məsələlərdir. Burada ən çox Azərbaycan kimi ölkələrə olan yanaşmadan danışımalıyıq. Cənab prezidentin Davos Forumunda söylədiyi kimi, bizi forpost kimi görmək istəyən böyük güclər var. Bunların nəzərində biz ya Rusiya tərəfdən Qərbə qarşı cəbhə olaraq vuruşmalıyıq, ya da tam əksinə, Avropa Birliyi-

dadı, qabiliyyəti, azad düşüncələri var. Ayrı-ayrı şəxslərin azadlığı ilə bağlı medianın durumunu dəyərləndirmək yanlışdır. Bir şeyi unutmaq olmaz ki, bizim ölkə ilə bağlı hazırlanan hansısa ssenarilər bu hesabatlarla sinxronudur. Əvvəlcə səni damğalayırlar, ittiham edirlər, ləkələyirlər, beynəlxalq aləmdə bu cür zərbələr vururlar, sonra üzərinə demokratiyanın tankları gəlir. Bombalı demokratiyalar nəzəriyyəsi var, bunu sənə qarşı açırlar. Bunlar olmadıqda Corc Soros kimiləri deyəcək ki, valyutanın bir hissəsini ver və sərəncamında ol. Bunlar olmadıqda təqdirdə, bax belə, onların dünya miqyasında demokratiyanı təftiş edən müfəttişləri var. Sovet dövrünün Kremləndən gələnləri heç bunlar qədər sərt deyildilər. Onların verdikləri qiymətə nəticələr uyğun olur. Səhəri gün Azərbaycan deyil, başqa bir ölkədə tanklar meydanlara çıxsın, hakimiyyət devrilsin, küçə toqquşmaları baş versin, bunların nəticəsində fərqli qiymətlər verəcək. Ona görə də bununla bağlı Azərbaycanla işləmək istəyən beynəlxalq təşkilatlara bildirmək istəyirəm ki, hər bir tərəfin mövqeyini alsınlar. O zaman biz o güzgüyə obyektiv yanaşacağıq, onu özümüzə əks etdirən məqam kimi dəyər verəcəyik".

□ Cavansir ABBASLI,
□ "Yeni Müsavat"

Fevralın 1-də Milli Məclisin yaz sessiyasının ilk plenar iclası keçirildi. Dövlət Himninin oxunmasından sonra spiker Oqtay Əsədov giriş nitqində bildirib ki, prezidentin sərəncamına əsasən Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə dövlət səviyyəsində tədbirlər, o cümlədən iyunun 8-də Azərbaycan parlamenti Cümhuriyyət ili münasibətilə, qonaqların iştirakı ilə xüsusi iclas keçiriləcək. Sədr qeyd etdi ki, bununla əlaqədar xüsusi komissiya yaradılıb və qarşıda bizi görgin işlər gözləyir.

Bundan sonra Milli Məclisin İntizam və Hesablayıcı komissiyalarının yenidən təşkil olunması məsələsi səsə qoyuldu və qəbul edildi.

2018-ci il yaz sessiyasının Qanunverici işlər planının müzakirəsi zamanı bir sıra maraqlı çıxışlar oldu. İclasda amnistiya təşəbbüsü də qaldırıldı.

Deputat Fazil Mustafa çıxışında ermənilərə qarşı təbliğat işində fəal olmağa çağırdı: "Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümünə az vaxt qaldığı bir zamanda AŞ-PA-da çıxış edən Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan Sumqayıt hadisələrindən danışdı. Görünən odur ki, ermənilər 30 il əvvəl baş vermiş Sumqayıt hadisələrini xatırlatmaqla bundan bizə qarşı istifadə etməyə çalışır. Əslində Sumqayıt hadisələrinin erməni əsilli Eduard Qriqoryan tərəfindən törədilməsini sübut edən sənədlər var. Bununla bağlı Respublika Prokurorluğunda zamanında ciddi araşdırma aparılıb. Xocalı faciəsinin ildönümünə 25 gün qalıb və indidən bütün təbliğat vasitələrini işə salmaq lazımdır. Görünən odur ki, ermənilər Xocalı hadisəsindən bizə qarşı istifadə etmək istəyir. Fikrimcə, biz bunu nəzərə almalı və beynəlxalq mediaya çıxış imkanlarından geniş istifadə etməliyik".

Deputat Siyavuş Novruzov Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyini olduğunu dedi. Eyni zamanda deputat bildirdi ki, bu il mərhum prezident Heydər Əliyevin də anadan olmasının 95 illiyidir. Deputat bununla bağlı tədbirlər planının hazırlanmasını vacib saydı.

S.Novruzov ötən illərdə 63 əfv fərmanı, 11 amnistiya qərarının olduğunu xatırladı: "2016-cı ildə Mehriban xanımın irəli sürdüyü amnistiya aktı 10 mindən artıq məhbusa şamil edildi. Həm Cümhuriyyətin 100 ili, həm ümummilli liderin anadan olmasının 95 illiyi münasibətilə amnistiya aktının imzalanmasını təklif edirəm. Bütün deputat həmkarlarımızla bir yerdə cənab prezidentdən xahiş

Milli Məclis tribunasından amnistiya təşəbbüsü

Hakim partiyanın təmsilçisi Cümhuriyyət ilində məhbusları azad etməyə çağırdı; **Siyavuş Novruzov:** "Bu amnistiya aktı ilk növbədə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşmüş hər kəsə şamil edilsin"

lərdən asılı olmayaraq məhkumluq həyatı yaşayır. Yaxud valideyni həbs olunub və biz potensial cinayətkarı yetişdiririk. Həmçinin yaşı 70-dən yuxarı olan bütün kişilərə, radikal dini cərəyanlara qoşulmayan bütün dindar şəxslərə şamil olunmalıdır".

S.Novruzov ardınca bildirdi: "Müxtəlif radikal müxalifət qurumlarının, yaxud ayrı-ayrı qrupların təsiri altına düşən gənclər var. Bunlar öz uşaqların xaricdə oxudur, başqalarının uşaqlarını cinayətə sövq edirlər. Amma uşaqlar da artıq öz günahlarını başa düşüb. Eyni zamanda xaricdə müxtəlif qruplar var ki, Azərbaycana insan hüquqları, siyasi məhbus bəhanəsi ilə təzyiqlər edirlər, böhtan atırlar, sui-istifadə edirlər. Bu vəba xəstəliyini aradan qaldırmaqdan, o adamların qarayaxmalarını kəsməkdən ötrü bu cür adamların

dəyərli, geniş amnistiya vermək bizim milli maraqlarımız baxımından çox vacibdir. Xüsusilə ağır cinayətlər törətmiş şəxslər istisna olmaqla, digərlərinə amnistiya tətbiq oluna bilər. Amma bu, o demək deyil ki, həmin şəxslər həmişə azadlığa buraxılmalıdır. Həmin şəxslərin cəzaları yüngülləşdirilə bilər".

Daha sonra Q.Həsənzadə Vəkillər Kollegiyasına qəbulla bağlı keçirilən son imtahanın nəticələri haqqında bildirdi ki, hazırda Azərbaycanda hər 100 nəfərə 8 vəkil düşür: "Bizdən yuxarıda Bosniya-Hersoqovinada isə 34 nəfər düşür. Avropa ölkələrində isə vəkillərin sayı bizdən 40-45 dəfə çoxdur. Kollegiyaya üzvlüklə bağlı 2 minə qədər müraciət olmuşdu, çox təəssüf ki, cəmi 600 nəfər keçid balı topladı". **Q.Həsənzadə yaz sessiyasında vəkillər haqqında yeni**

sahədə Avropa ölkələrindən geridəyik. Amma keçid balını 60 baldan 50 bala endirsək, sabah deyəcəklər ki, 50 balı da 40-a endirin. Xalqa keyfiyyətli hüquqi yardım göstərmək istəyən hüquqşünas 60 bal toplaya bilmirsə, bu, qeyri-ciddi məsələdir".

Deputat Tahir Kərimli də amnistiya təşəbbüsünü dəstəklədi: "Prezidentin əfv fərmanı verəcəyinə inanırıq".

T.Kərimli Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi, yaxud parlamentin 100 illiyi medalının təsis olunmasını da təklif etdi. O, AXC ilə bağlı kompleksin yaradılmasını da zəruri saydı: "Burada muzey, kompleks də ola bilər. Dini xadimlərlə məsləhətləşib xaricdəki Cümhuriyyət qurucularımızın da məzarını Azərbaycana gətirə bilərik". 1918-ci ildə törədilmiş soyqırımın 100 illiyinin də tamam olduğunu deyən T.Kərimli həmin

Deputat Elmira Axundova bildirdi ki, illər öncə respublikanın müxtəlif regionlarında, xüsusilə Abşeron yarımadasında vətəndaşlar tərəfindən kənd təsərrüfatı təminatlı torpaqlarda kompakt şəkildə xeyli sayda yaşayış məntəqələri inşa edilib: "Elə ərazilər var ki, insanlar artıq 20-30 ildir ki, orada inşa etdikləri fərdi evlərdə yaşayırlar, övladlarını böyüdürlər, oğul evləndirib, qız köçürürlər. Lakin kompleks yaşayış məntəqələri yoxdur, bu ərazilərin torpaqları hələ də rəsmi sənədlərdə "kənd təsərrüfatı təminatlı" torpaqlar olaraq qeydiyyata düşüb. O səbəbdən də insanlar 20 ildən artıqdır ki, yaşadıqları evlərdə qeydiyyata düşə bilmirlər. Bu problemi imkan qədər tez həll etmək lazımdır".

Deputat Qüdrət Həsənzadəyə şərtlərlə evlərinin fəaliyyətini təqdim etdi: "Vaxtilə Azadlıq meydanındakı mitinqlər zamanı iki səsgücləndirici qoyulurdu, səs Şıx çimərliyinə qədər çatırdı. İndi restoranlarda bir zala 6 səsgücləndirici qoyulur. Beləliklə toya gedənlər ən uzağı bir saat orda otura bilər. Nəticədə restoran sahibi bahalı yeməkləri 400 nəfər üçün sifariş aldığı halda, 200 nəfərə verir, beləliklə, əlavə qazanc götürür. Eyni zamanda səsən yüksək olması bir çox xəstəliklərə də səbəb olur. Xahiş edirəm, bu məsələyə ciddi nəzarət olunsun".

Spiker Oqtay Əsədov isə "az sayda şadlıq evi var ki, orada akustika normativə uyğun olaraq quraşdırılıb" - dedi.

Deputat Əflatun Amaşov bildirdi ki, Mətbuat Şurası hüquqi statusunun dəyişdirilməsinə, eyni zamanda ayrıca qanunun qəbul edilməsini ciddi ehtiyac var: "Biz bu gün ictimai təşkilat olduğumuzdan bəzən müvafiq addımlar ata bilmirik. Bu gün mətbuatda jurnalist adına xələl gətirən, jurnalist adından sui-istifadə edən, bazar açan ünsürlər

yayıb. "Reket jurnalistika"dən əziyyət çəkirik. Mətbuat Şurasının hüquqi statusunun yenilənməsi ilə "reket jurnalistika"ya qarşı mübarizədə, mətbuatda balanslaşdırılmanın aparılmasında ciddi addım atmış olarıq. Buna zəruri ehtiyac var".

Daha sonra deputat digər məsələlərə toxundu: "Ələmətdar haldır ki, bu il cənab prezidentin sərəncamı ilə ölkəmizdə "Cümhuriyyət ili" elan olunub. Bununla bağlı çoxsaylı tədbirlər təşkil ediləcək. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti 2 il müddətində bir çox sahələrə olduğu kimi, mediaya da böyük diqqət ayırdı. Xalq Cümhuriyyətinin mövcud istiqamətdə qarşıya qoyduğu məqsədlərdən biri də nəşriyyat evinin tikilməsi idi. Lakin bu işin həyata ke-

çirilməsi mümkün olmadı. Həmin ideya ötən əsrin 30-cu illərində reallaşdı. 1933-cü ildə Bakıda Mətbuat Sarayı deyilən bina istifadəyə verildi. Həmin bina indiki Azərbaycan prospektində yerləşir. Onu da deyim ki, bina Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin reyestrində memarlıq abidəsi kimi qeydiyyata alınıb. Uzun müddət "Azərneşr"in fəaliyyət göstərdiyi bu bina 1995-ci ildə "Bank Standard"a baş ofis kimi verilib". **Ə.Amaşov qeyd etdi ki, binanın özəllikləri kifayət qədərdir:** "Diqqət yetirməyinizsə, kitab şəklindədir. Daxili strukturunda isə hər detal sifir nəşriyyat-çap işinin həyata keçirilməsinə hesablanıb. İnşaat materiallarının seçilməsindən tutmuş otaqların havalandırılmasınadək, hətta işçilər üçün şəraitə qədər ən kiçik detal nəzərə alınıb. Bununla əlaqədar sənədlərlə tanış olmuşam. Təklifim bundan ibarətdir ki, Mətbuat Sarayı adı ilə inşa edilmiş həmin bina keçmiş sahiblərinə qaytarılsın və çox yaxşı olardı ki, orada mətbuat muzeyi yaradılsın".

Yekunda "Peşə təhsili haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı. Qanun layihəsini akademik-deputat İsa Həbibbəyli təqdim etdi.

Deputat Vahid Əhmədov layihəyə tənqidi yanaşdı: "Biz vaxtilə sovet sistemini bəyənmirik. Amma sovet dövründə peşə təhsili sistemi çox düzgün qurulmuşdu. Sonrakı illərdə peşə təhsili sistemi çox düzgün qurulmuşdu. Sonrakı illərdə peşə təhsilini düzgün yanaşma olmadığı üçün sistem dağıldı. O zaman peşə təhsili ilə məşğul olan hər bir müəssisəsinin özünün istehsalat sahəsi var idi. İndi də belə istehsalat sahələri yaradılmalıdır. Xüsusilə də rəqabətə davamlı istehsalat sahələrinin yaradılmasını tələb edirəm". **V.Əhmədov qanun layihəsi ilə bağlı sualların həddən artıq çox olduğunu bildirdi:** "Oqtay müəllim, konseptual cəhətdən qanun düzgün hazırlanıb, amma bunun üzərində işləmək lazımdır".

Deputat Fikrət Naxçıvanlı isə həmkarının fikirlərini təqdir etməklə yanaşı, peşə təhsili müəssisələrinə bağlı prosesə iş adamlarının cəlb edilməsini zəruri saydı: "Bu sistem yenidən qurulur, olan laboratoriyalar hamısı dağıldı".

Deputat Elmira Axundova bir çox peşə məktəblərinin əsaslı təmirə möhtac olduğunu söylədi, həmçinin təkliflər verdi.

İlk oxunuşda layihə qəbul edildi.

□ E.PASASOY
"Yeni Müsavat"

Deputatlar vəkilliyə qəbul balının aşağı salınmasını, işğal haqqında qanunun qəbulunu, Cümhuriyyətlə bağlı addımlar atılmasını da təklif etdilər

edək ki, bu təşəbbüs də öz üzərinə götürsün və daha geniş amnistiya təşəbbüsü ilə çıxış etsin. Bu amnistiya aktı digərlərindən fərqlənə bilər. Bu, bütün vətəndaşlarımızın gözləntisi olan məsələ olduğu üçün bunu həmkarlarımızın diqqətinə çatdırıram. Bu dəfə maddələrlə deyil, prinsip etibarilə də əhatə dairəsi daha geniş olmalıdır. Bu amnistiya aktı ilk növbədə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşmüş hər kəsə şamil edilsin. Ola bilər ki, hansısa siyahılı birləşmələrin sırasına düşüblər, səhvə yol veriblər. Amma artıq uzun müddət keçib və səhvlərini başa düşüblər. Həmçinin yaşı 60-ı keçmiş, həmçinin himayəsində azyaşlı uşaqları olanlara şamil olunsun. Onlarla uşaq bu gün öz-

hamısı ilə bağlı məsələyə son qoyacaq. Bəzən heç 3 adamın tanımadığı adam haqqında deyirlər ki, bu adam prezidentliyə ən ciddi namizəd olduğu üçün həbsdə saxlanılır".

Spiker Oqtay Əsədov isə "Siyavuş müəllim, siz hamısını bir-birinə qatdınız. Amnistiya maddələrlə olur. Amma dediyiniz şəxsləri cənab prezident əfv edə bilər" - deyərək bildirdi.

Deputat Qüdrət Həsənzadəyə də həmkarının amnistiya təklifini dəstəklədi. Bildirdi ki, həm mərhum prezident Heydər Əliyevin 95 illiyi, həm Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə amnistiyanın verilməsi çox yaxşı olardı: "Həmçinin bu il mərhum prezident Əbülfəz Elçibəyin 80 illik yubileyidir. Mən də o fikir-

qanunun qəbul olunmasını zəruri saydı. Həmçinin təklif etdi ki, keçid balı 60 baldan 50-yə endirilsə, xeyli sayda yeni üzvlər Vəkillər Kollegiyasına seçilə bilər: "Bizim elə rayonlar var ki, orada 1 hakim var, amma vəkil yoxdur. Vətəndaş hüquqları bizi ciddi şəkildə düşündürməlidir. Biz elə təməlliyik ki, hər rayonda heç olmasa 3 hakim, 4-5 vəkil olsun. Hətta bu müraciət edənlərin hamısı Kollegiyaya üzv olmasaydı belə, yenə də biz Avropa ölkələrindən 20 dəfə geri qalacaqdıq. Ona görə də burada radikal qərarlar qəbul etmək lazımdır".

Birinci vitse-spiker Ziyafət Əsgərov dedi ki, hakimlərin sayı ilə bağlı problem var: "Mən də sizinlə razıyam, həqiqətən də bu

tarixi faciənin də yüksək səviyyədə qeyd olunmasını təklif etdi.

Deputat Qənirə Paşayeva xaricdəki Cümhuriyyət qurucularının vaxtilə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə abadlaşdırıldığını xatırladı. Həmçinin Cümhuriyyət qurucularının böyük əksəriyyətinin məzarının Türkiyədə olduğunu dedi və bildirdi ki, bizim müvafiq qurumlarımız Türkiyənin müvafiq qurumları ilə həmin məzarların təmir olunması istiqamətində addımlar atsa, çox yaxşı olardı. Q.Paşayeva digər məsələlərə də toxundu: "Həmkarlarımızın təklifi var ki, köhnə "26-lar" bağının adı Cümhuriyyət bağı elan edilsin. Mən də bu təklifi dəstəkləyirəm". Xanım deputat azərbaycanlıların

Fevralın 1-də Yeni Azərbaycan Partiyasının icra katibi, baş nazirin müavini Əli Əhmədov hakim partiyanın prezidentliyə namizədinin dövlət başçısı İlham Əliyev olduğunu açıqlayıb. Əli Əhmədov bunu jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

Əli Əhmədov YAP Gənclər Birliyinin 2017-ci ilin yekunlarına və 2 fevral Gənclər Gününə həsr olunmuş tədbirində çıxışı zamanı da İlham Əliyevin prezident seçkilərində YAP-ın namizədi olacağını bəyan edib. Əli Əhmədov deyib ki, bu ilin oktyabr ayında prezident seçkisi keçiriləcək və YAP növbəti dəfə prezident İlham Əliyevin prezidentliyə namizədliyini irəli sürəcək. "İlham Əliyevin cəmiyyətdə yüksək reytingi onun qələbəsi üçün əsas yarıdır. Gənclər də seçkilərin yüksək səviyyədə keçməsi üçün fədakarlıqlar etməlidir. Əminəm ki, gənclər bunu dərk edirlər" deyərək bildirdi.

YAP-ın namizədinin elan edilməsi günün hadisəsi olub. Təcrübə göstərir ki, YAP adətən rəhbər qurumunun və ya qurultayının qərarı ilə namizədini elan edirdi. Qərar isə seçkiyə az qalanda verildi. Bu dəfə bir qədər erkən və qurultay olmadan icra katibinin vasitəsi ilə cəmiyyətə namizədin elan edilməsi maraqlıdır.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a şərhində bildirib ki, bu açıqlamanın verilməsinin qurultayla əlaqəsi yoxdur. Sadəcə, prezident hakimiyyətinin bütövlüyünü qorumaq məqsədilə namizədliyini erkən açıqladı və bu addım doğru addım idi: "Şəxsən mənə çatan xəbərlərə görə, hakimiyyət üçün namizədin kimliyi ilə bağlı ciddi narahatlıqlar baş qaldırılmışdı, kiminlə olacağını müəyyənləşdirməyə çalışarkən təhlükəli oyunlara girişdilər. Bu, Azərbaycanın dövlət təhlükəsizliyinə də problem yarada

Hakimiyyət namizəd

"Müəmmasına son qoydu"

YAP-ın icra katibinin dili ilə cəmiyyətə və dünyaya mesaj verildi; hökumət üçün İlham Əliyev faktorunun önəmi bir daha təsdiqləndi; "bəs iqtidar nəyə görə öz namizədini indi açıqladı" sualına cavab tapıldı...

bilərdi. Çünki bəzi xarici ölkələr də "kimə stavka edək" sualına cavab üçün Azərbaycan hakimiyyətinə təzyiqləri artırmağa başladılar. Əli Əhmədovun hakim partiyanın prezidentliyə namizədinin dövlət başçısı İlham Əliyev olduğunu açıqlaması şayiələrə son qoydu. Əlbəttə ki, Əli Əhmədovun açıqlaması razılaşdırılmış qərarın anonsu idi. Prezi-

dent İlham Əliyev bir il əvvəl xanımı və Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban Əliyevanı birinci vitse-prezident təyin etdi. Bundan sonra gələcək prezident seçkilərində hakimiyyətin namizədinin Mehriban Əliyevanın da ola biləcəyi müzakirələri genişləndirdi. Ancaq bunun üçün Mehriban Əliyevanın namizədliyini İlham Əliyev irəli sürməliyə

di. Bu ehtimal çox az idi, ancaq hakimiyyətdəki fiquqları dəyişməkdə davam edəcək. İkincisi, prezident İlham Əliyev böyük iqtisadi, enerji və nəqliyyat layihələrinin başlanğıcını qoyub və onların reallaşmasını, o cümlədən gəlir gətirən dövrünə özü şahidlik etmək istəyir. Bu layihələrin icrası həm Azərbaycanın gələcəyini artıracaq, həm insanların sosial və iqtisadi problemlərini həllini sürətləndirəcək, həm də Azərbaycanın bölgədəki nüfuzunu yüksəldəcək. Ancaq bütün bunlar 3-5 il ərzində baş verəcək. Ona görə də həmin dövrdə İlham Əliyev özü ölkəyə rəhbərlik etmək istəyir ki, bu onun nüfuzunun daha da artmasına şərait yaradacaq.

Üçüncüsü, Azərbaycanda maraqları olan bir sıra ölkələr də ölkəmizdəki seçkiqabağı vəziyyəti təhlil edir, "kimə stavka edək" kimi təhlükəli oyunlara baş vurmaq ərafəsində idilər. Bu qərarın tez elan edilməsi həm də ölkəni xarici təhlükələrdən də qorumağı hədəfləyib". E.Şahinoğlu növbədənənar seçkinin keçiriləcəyini ehtimal etmədiyini dedi.

Müxalifət düşərgəsinin təmsilçisi, AXP sədri Pənah Hüseyn isə YAP-ın namizədinin açıqlanmasına belə münasibət bildirdi: "Bu, gözlənilən idi. Əslində Əli Əhmədovun açıqlamasından öncə də YAP-ın digər yetkili şəxsləri tərəfindən buna bənzər açıqlamalar səslənirdi. Əvvəldən gözlənilirdi ki, YAP-ın namizədi İlham Əliyev elan olunacaq. İndi bəyan edilməsinə gəlincə, bilirsiniz ki, müəyyən müzakirələr gəzirdi ki, ola bilsin iqtidarın namizədi birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva olacaq. Qeyri-müəyyənliliyi aradan qaldırmaq üçün namizədin kimliyi açıqlandı".

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, 2013-cü ildə də hakimiyyətin namizədinin M.Əliyeva olacağına dair versiyalar səsləndirilirdi. O vaxt iqtidar bu versiyalara təmkinli yanaşma sərgiləyirdi. O üzdən İlham Əliyevin namizədliyi 2013-cü ilin iyun ayında, YAP-ın qurultayında elan edildi. Görünür, İ.Əliyevin seçkidə namizəd olacağını ötən dəfəkindən 4 ay öncə elan edilməsinin ciddi səbəbləri olub.

□ **Etibər SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

İki süpergüc vuruşur: necə edək ki, "sendviç" olmayaq?

Politoloq: "Nə Rusiya, nə İranın əvəzindən cavabdeh rolunda olmayacağıq"

Son zamanlar dünyanın iki süpergüc dövləti olan ABŞ-la Rusiya arasındakı münasibətlər daha da gərginləşərək, pik həddə çatıb. Bununla yanaşı, Amerikanın cənub qonşumuz olan İranla da münasibətləri daha da pisləşib. Amerikanın hər iki qonşumuza tətbiq etdiyi ağır siyasi sanksiyaların, təzyiqlərin bəzə hansı təsirləri olacaq?

"Yeni Müsavat"a danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, kiçik dövlət olan Azərbaycan əslində elə də böyük ambisiyalarla yaşamır: "Yeni dünya nizamına bir narahatlıq gətirən, bunu pozan hər hansı bir addım atmırıq. Bəli, Amerikanın əsas hədəfində duran ölkə Rusiyadır və hazırda ABŞ Rusiyanı sıradan çıxarmağa çalışır. Buna Rusiyanın müəyyən hərəkətləri də səbəb olub. Krimin ilhaqı, Ukraynaya olan basqılar, Gürcüstanın müəyyən əyalətlərinin işğalı, Suriyada aparılan əməliyyatlar və sair. İran da sakit dayanmır. Son bir neçə ildə İran, həm İraq, həm də Suriyanın müəyyən hissələrini özünün təsiri altına sala bilib. Hətta bəzi məlumatlara görə, İran artıq Aralıq dənizinə çıxan bir ölkəyə çevrilib. Üstəlik də

onun nüvə texnologiyalarına yiyələnmək uğrunda apardığı mübarizəsinin bitdiyini söyləmək risklidir. Proses bir miqyasda da olsa, davam edir. Deməli, İranın da dünya üçün müəyyən təhdid yarada biləcəyi Amerikanı narahat etməkdədir. Azərbaycan isə bu iki dövlətin arasındadır. Lakin bu iki dövlətin arasında çox ustalıqla siyasi gedişlər edib, onlarla münasibətləri qorumağa çalışır. Heç kim deyər bilməz ki, Azərbaycanın İran və yaxud da Rusiya ilə ikitərəfli münasibətləri ideal səviyyədədir. Yaxud da kiməsə söyləyə bilməz ki, Azərbaycan hər iki dövlət üçün ciddi bir müttəfiqə çevrilib və onların yerinə cavab verməlidir. Tarixən Azərbaycan həm Rusiya, həm də İrandan ziyan görmüş ölkədir. Azərbaycanın bu ölkələrlə mü-

nasibətləri qoruyub saxlaması çox böyük əzab-əziyyətlər hesabına başa gəlir. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ probleminin yaranmasında Rusiya səbəbkardır. Bu gün isə həmin problemin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun formada həll edilməməsində müəyyən xidmətlər göstərən İran var. Bir zaman Səməd Seyidov söyləmişdi ki, Azərbaycan "sendviç" formasındadır, hər tərəfdən sıxılır. Zənnimcə, bu gün dövlətlərlə münasibətləri müəyyən qədər qoruyub saxlamaq mümkün olubsa, bu da Azərbaycanın yürütdüyü balanslaşdırılmış xarici siyasi xəttin və siyasi müdriyyətin hesabına baş verib. Əks təqdirdə, biz də Gürcüstan, Ukrayna kimi Rusiyadan, İrandan müəyyən zərbələr ala bilərdik".

Politoloq bildirib ki, Amerikanın Azərbaycandan tələbləri əsasən insan haqları ilə bağlıdır: "Bu gün Qərblə bizim münasibətlərimizdə müəyyən dərəcədə gərginlik yarada biləcək bir

hal varsa, bu, ilk növbədə siyasi məbuslar məsələsi ilə bağlıdır. Azərbaycan Qərb üçün həm geostrateji, həm də özünün təbii ehtiyatlarına görə əhəmiyyətli dir. Azərbaycanın neft ehtiyatlarının böyük bir hissəsi Amerikanın müttəfiqləri olan Qərb ölkələrinin və İsrailin ehtiyaclarının ödənilməsinə gedir. TANAP layihəsi də Qərb ölkələrinin qaz təchizatına və burada Rusiyanın təbii qazdan siyasi təhdid ele-

menti kimi istifadə etməsinin qarşısını ala biləcək layihə kimi dəyərləndirilə bilər. Azərbaycan Qərblə Şərqi bir-biri ilə birləşdirən Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin demək olar ki, hamısını öz vəsaiti hesabına çəkib, işə sald. Bütün bunlar indiki dünya iqtisadi böhranı səviyyəsində, dünyaya töhfə verə biləcək amillərdir. Azərbaycan NATO-nun da bir sıra tədbirlərində iştirak edir. Əfqanıstana əsger-

lərlə bağlı daşınan yüklərin 80 faizi bizim üzərindən və Xəzər dənizi vasitəsilə çatdırılır. Əvvəl eger Azərbaycan Əfqanıstana 80 nəfərlik qoşun heyəti göndərsə, indi bunu NATO-nun xahişi ilə 120 nəfərə qaldırmaq olar. Bir sözlə, Azərbaycan özünün resursları, xarici siyasəti ilə Qərbin maraqlarına cavab verir. Avropa İttifaqı ilə də intensiv danışıqlar aparırıq. Yəqin ki, çox da uzaq olmayan dövrdə Avropa İttifaqı ilə də sazişə imza atacağıq. Siyasi məbuslarla bağlı isə "qızıl amnistiya" deyilən misli görünməmiş layihə üzərində iş gedir. Bu amnistiyaya inanıram ki, siyasi məbus problemini də həll edəcək. Doğrudur, heç də liberallıq deyilən hamısını ideal səviyyədə həyata keçirmirik. Müəyyən nöqsanlar var. Ancaq hər halda, Azərbaycan Qərb üçün əhəmiyyətlidir və bu əhəmiyyət getdikcə artır. Ona görə də biz nə Rusiya, nə İranın əvəzindən cavabdeh rolunda olmayacağıq. Rusiyadan silah alırıq ki, bu da artıq başa çatmaq üzrədir. Müqavilə tarixinin bitməsinə az qalıb. Bitərsə, çox güman ki, Azərbaycan Rusiyadan silah almağı dayandıra bilər. Bu, Rusiyaya tətbiq edilən növbəti sanksiya dalğasından da asılıdır. Azərbaycanın Qərbe inteqrasiyası yeni mərhələdə başlayacaq. ABŞ-la münasibətlərimizdə isə gərginlik olacağı qənaətində deyiləm".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Akademik Ziya Bünyadovun qətlinə günahlandırılaraq ömürlük həbs cəzası alan Nizami Nağıyevin atası Adil Nağıyevin "Yeni Müsavat"a müsahibəsində açıqladığı məlumatlar rezonans doğurub. YAP-ın qurucularından biri, Abşeronun sabiq icra başçısı olmuş Adil Nağıyev deyib ki, oğlunun həbsindən ötən 18 il ərzində inkar mövqeyində dayanıb, oğlunun günahsızlığını hər addımında dilə gətirib.

İndi isə Adil Nağıyev tamam başqa mövqə sərgiləyir və bunun səbəbini belə izah edir.

Müsahibəsindən sitat:

"Bəli, heç yanda açıb-ələməmişəm, heç kəsə deməmişəm. İndi kim nə deyir-desin. Deyəcəklər Adilə kimse təzyiqlədi. Mənə heç kəs təzyiqlədi bilməz. Mən elə şəxsiyyətim ki, təzyiqlə qəbul etməmişəm, heç kəsdən də qorxmuram, çəkinməmişəm. Sadəcə olaraq, ürayim əməliyyat olunduğuna görə, öləcəyəm deyər, qoy açılınsın. Niyə sirr olaraq qalsın ki? Bəzi adamlar da bu faktıdan istifadə edirlər. Guya mənə canları yanır. Yalandır. Üzümə irişirlər ki, sən oğlunu... Bu, həqiqətdir. Onsuz da hökumət bunu bilir, desəm də, deməsəm də. Ziya Bünyadovun qətlinin ildönümü yaxınlaşdığına görə mən özümə borc bildim ki, sizin redaksiyaya gəlmişəm, bunları deyim".

81 yaşlı YAP-çı "oğlunuzun günahını etiraf edirsiniz" sualına "Bəli. Əvvəllər etiraf etməmişəm, amma indi etiraf edirəm. Ziya Bünyadovun qətlinin təşkilatçısı Tariyel Ramazanov və Cavanşir Aslanovdur. Onlar bu işi təşkil edib, mənim də oğlumu təhrir ediblər" cavabını verir. Mərhum akademiknin həyat yoldaşı Tahirə xanımın onun oğlunu bağışladığını dilə gətirərək prezidentdən oğlu üçün əfv diləyir.

Adil Nağıyevin bu açıqlamaları iş üzrə aparılan məhkəmə istintaqına, o dövrdə mətbuatda dərc olunanlara bir daha nəzər salmamızı şərtləndirdi.

17 il əvvəl çıxarılmış hökmdə nə yazılıb?

Nizami Adil oğlu Nağıyev və qeyriləri Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Məhkəmənin (indiki Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi - E.M.) 21 fevral 2001-ci il tarixli hökmü ilə azadlıqdan məhrum ediliblər.

Hökmə əsasən Adil Nağıyev CM-in 189-ci (telefon xətlərinə qanunsuz daxil olmaqla danışıqlar aparma), 218-ci (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228-ci (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə, gəzdirmə) 277-ci (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 232-ci (odlu silah, döyüş sursatı hədə-qorxu ilə tələb etmə) maddələrində nəzərdə tutulan cinayətləri törətməkdə təqsirli bilinib və ömürlük azadlıqdan məhrum olunub.

Hökmə Mahir Nuruşeyin oğlu Zeynalov, Xanlar Cabbar oğlu Cabbarov, Maarif İdris oğlu Əliyev, Rövşən Malik oğlu Həsənov, Qədir Bahaddin oğlu Abbasov və Rizvan Nurməmməd oğlu Məmmədov CM-in müxtəlif maddələri ilə təqsirli biliniblər. Mahir Zeynalov ömürlük, digərləri isə müxtəlif müddətə azadlıqdan məhrum

Akademik Ziya Bünyadovun mübhəm

ölüm işi - cinayət dosyesi

Sabiq icra başçısının 21 il əvvəlki dəhşətli cinayət haqda fikirləri geniş rezonans doğurdu; məhkəmə arxivlərindəki hökm və qərarlar "nə deyir"

etmə cəzasına məhkum olunublar.

"Vilayəti Əl-Fərih Hizbullah" adlı cinayətkar birlik...

Hökmə əsasən Nizami Nağıyev, Mahir Zeynalov, Xanlar Cabbarov, Maarif Əliyev, Rövşən Həsənov, Qədir Abbasov, Rizvan Məmmədov, Qalib Babayev Tariyel Ramiz oğlu Ramazanov istintaqa məlum olmayan, özlərini İran İslam Respublikası vətəndaşları kimi təqdim edən "Məhəmməd" və "Nəsruallah" adlı şəxslərin 1993-cü ildə Azərbaycanda, o cümlədən Bakı şəhərində İslam dininin müdafiəsi pərdəsi altında ağır və xüsusilə ağır cinayətlər törədilməsi məqsədi ilə yaratdıqları "Vilayəti Əl-Fərih Hizbullah" adlı cinayətkar birliyə qəbul olunublar. 1993-cü ildən

2000-ci ilin oktyabrınadək orada iştirak ediblər.

Ev, silah sursat alıb cinayətə hazırlıq görüblər

Hökmədən belə aydın olur ki, Nizami Nağıyev, Mahir Zeynalov, Qalib Babayev və birliyin digər üzvləri Cavanşir Aslanov Tariyel Ramazanovun göstərişi ilə Cəlilabad rayonu ərazisindən qanunsuz olaraq İrana keçiblər.

Tehran şəhəri yaxınlığında yerləşən mərkəzdə 3 ay müddətində əlbəyaxa, küçə və kənd şəraitində döyüşlər, gizli müşahidə və sair təlimlər keçiblər. Oradan qayıdandan sonra isə Tariyel Ramazanov Nizami Nağıyevə 32 min dollar verib və o, Bakı şəhəri, Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi, 85/259 "a" nömrəli evi alıb. Sonradan həmin evin zirzəmisində cinayətkar birliyin is-

yotla silahlanmış Tariyel Ramazanov və Cavanşir Aslanov akademik Ziya Bünyadovun evə qayıtma vaxtını mobil telefon vasitəsilə 2-ci qrupa məlumat verib. Nizami Nağıyev bıçaqla, Qalib Babayev isə tapança ilə silahlanıb Mahir Zeynalovla birlikdə avtomatla akademik Ziya Bünyadovun yaşadığı binanın yaxınlığında növbəti zəngi gözləyiblər.

Qatil akademikə 5 bıçaq vurub, digəri də özünü çətdirib, tapançadan atəş açır

Axşamüstü 6 radələrində Tariyel Ramazanov akademik

silahını əlindən alıblar. Həmin vaxt Rauf Cəfərovun silah tətbiq etməsi nəticəsində Qalib Babayev ölüb, sırasıyla Rasif Baxışov ağır dərəcəli bədən xəsarəti alıb. Nizami Nağıyev, Mahir Zeynalov, Tariyel Ramazanov, Xanlar Cabbarov və Cavanşir Aslanov isə hadisə yerindən qaçaraq İran ərazisinə keçiblər.

Nizami Nağıyev məhkəmədən bəraət istəmişdi

2000-ci ildə həbs olunandan sonra Nizami Nağıyev və digərləri məhkəmə qarşısına çıxarılıb müddətli və müddətsiz azadlıqdan məhrum etmə cəzasına

məhkum olunublar. Hökmədən Nizami Nağıyev, digərləri və müdafiəçiləri apelyasiya şikayətləri verərək bəraət hökmü çıxarılmasını xahiş etmişdilər. Apelyasiya Məhkəməsinin cinayət və inzibati hüquqpozmalara dair işlər üzrə məhkəmə kollegiyasının 24 iyul 2001-ci il tarixli qərarı ilə Nizami Nağıyev və müdafiəçisinin apelyasiya şikayətləri təmin edilməmişdi. Hökm ona aid hissədə dəyişdirilmədən saxlanılmışdı.

N.Nağıyev o dövrdə Ali Məhkəməyə müraciət etməmişdi. Apelyasiya Məhkəməsi onun barəsində hökmü qüvvədə saxlayarkən birinci instansiya məhkəməsinin hökmündə yer alan sübutlara istinad etmişdi. Apelyasiya instansiya qərarından oxuyuruq:

"Belə ki, məhkəmə baxışı zamanı ona elan edilmiş ittihamda özünü təqsirli bilməyib, ifadə verməkdən imtina etdiyindən Nağıyev Nizami Adil oğlunun ibtidai istintaq zamanı videoçəkiliş aparılmaqla verdiyi ifadələri və ifadəsi yerində yoxlanılarkən göstərdiyi məlumatlar məhkəmə baxışında tədqiq edildi. Nizami Nağıyev məhkəməyədək icraat zamanı ifadələrində və bu ifadələri yerində yoxlanılarkən, akademik Ziya Bünyadovun qətlinin hazırlığı və icrası ilə bağlı məlumatlar verib, cinayətin digər iştirakçıları ilə birlikdə Bakı şəhəri, Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi, 85/259 "a" nömrəli konspirativ evdə odlu silah və döyüş sursatlarının gizlədildiyini izah edib. Həmin evdə Tariyel Ramazanov, Qalib Babayev, Mahir Zeynalov və Cavanşir Aslanovla birlikdə akademik Ziya Bünyadovun qətlinin planını hazırladıqlarını bildirib. 21 fevral 1997-ci ildə Tariyel Ramazanovun Cavanşir Aslanovla birlikdə Ziya Bünyadovu izlədikləri istiqaməti göstərən, Ziya Bünyadovu Qalib Babayevlə birlikdə qətlə yetirmələrini, bu zaman Mahir Zeynalovun yaxınlıqdakı avtomobildə olması, özünün Ziya Bünyadovu bıçaqla zərbələr endirməsini etiraf edib. İranlı "Nəsruallah"dan eşitdiyinə görə Ziya Bünyadovun barəsində "fətvə"nin "müştəhidlər" tərəfindən verilməsini, Ziya Bünyadovun qətlə yetirilməsində digər dəstə üzvləri Xanlar Cabbarovun da iştirak etməsini bildirib".

(davamı sabahkı sayımızda)

E.MƏMMƏDƏLİYEV,

"Yeni Müsavat"

tifadəsi üçün gətiriləcək silahların saxlanması məqsədilə quyu qazdırıb. 1996-cı ilin martında Cavanşir Aslanovla birlikdə Tariyel Ramazanovun göstərişi ilə əldə etdiyi 2 avtomat, 1 pulemyot, 5 ədəd müxtəlif markalı tapança, 3 ədəd səsboğucu qurğu, bir ədəd əl qumbarası və müxtəlif çaplı patronları daşıyaraq həmin evə aparıb. Həmin silah-sursatı Tariyel Ramazanov, Mahir Zeynalov, Qalib Babayev və Maarif Əliyevlə birlikdə zirzəmidə qazılmış quyuda gizlədərək saxlayıb.

Ziya Bünyadovun xidməti, siyasi fəaliyyətinə son qoymaq qərarlaşdırılıb

Hökmə görə dəstə üzvləri 1997-ci ilin yanvarında Bakıda yığınaq keçiriblər. Yığınaqda Nizami Nağıyev, Cavanşir Aslanov, Mahir Zeynalov, Qalib Babayev, Tariyel Ramazanov, "Nəsruallah" adlı şəxs iştirak edib və akademik Ziya Bünyadovun xidməti, siyasi fəaliyyətinə son qoymaq qərarlaşdırılıb. Qətlin həyata keçirilməsi planı qurulub, hər birinin rolunu öz aralarında bölüşdürüblər. Yığınaqda akademiknin İran müstəvidləri tərəfindən ölümünə "fətvə" verildiyi vurğulanıb. Bildirilib ki, Ziya Bünyadov İslam tarixinin tərcüməsində guya kobud səhvlərə yol verib.

Akademiki 2 qatil qrupu izləyib

1997-ci il yanvarın axırları - fevralın əvvəllərində Nizami Nağıyev, Cavanşir Aslanov və Tariyel Ramazanov Ziya Bünyadovun yaşadığı evin yerləşdiyi ərazini, giriş-çixış yollarını öyrənişlər. Mahir Zeynalov və Qalib Babayev isə qeyrilərinin köməkliyi ilə Ziya Bünyadovu və xidməti avtomobilini gizli müşahidə etməklə onun hərəkət sxemini tərtib ediblər. 21 fevral 1997-ci il 16 radələrində 2 qrupa ayrılıblar. Tapança-pulem-

Ziya Bünyadovun evinə gəlməsi barədə Mahir Zeynalova məlumat verib. O, kənar şəxslər barədə işarə vermək məqsədilə avtomatında qalıb, Qalib Babayev binanın tinində, Nizami Nağıyev isə 3-cü girişin qarşısında mövqə tutublar. Akademik Ziya Bünyadovun mənzilinə tək gəlməsi barədə Qalib Babayevin işarəsindən sonra Nizami Nağıyev binanın 3-cü girişinə daxil olaraq gözləyib. 1-ci və 2-ci mərtəbələrin arasındakı meydançada Ziya Bünyadovun arxa tərəfinə keçib və ona sağ və sol qabırğaaltı, qarın nahiyələrinə, sol əlin arxa bayır səthinə 5 dəfə ardıcıl zərbə vurub. Həmin vaxt hadisə yerinə Qalib Babayev də özünü çətdirib və "Makarov" markalı səsboğucusu olan tapançadan Ziya Bünyadovun sifətinin sağ yanaq nahiyəsinə və boynuna atəş açıb. Akademiknin həyatına son qoyan hər iki şəxs Mahir Zeynalovla birgə avtomobillə hadisə yerindən qaçıblar.

Qətlə 1 ay 3 gün sonra sərhədi keçəndə dəstə üzvləri sərhəddə toqquşub

24 mart 1997-ci ildə Nizami Nağıyev, Mahir Zeynalov, Tariyel Ramazanov, Qalib Babayev, Cavanşir Aslanov və Xanlar Cabbarov Vüsal Nəzərovun vasitəçiliyi ilə gizli yolla İrana keçmək istəyiblər. Həmin vaxt sərhəd zastavasının əsgəri Təyyar Ağakərim oğlu Ələkbərov rüşvət verməklə ələ alıblar. O da öz növbəsində növbədə olan əsgər Fuad Cümşüd oğlu Məmmədovu sərhəd qaydalarını pozmağa təhrik edib. Dəstə üzvləri əsgərlə birgə sərhəd istiqamətində hərəkət edərkən xidmətdə olan digər əsgərlər Rasif Niyazi oğlu Baxışov və Rauf Qasımli oğlu Cəfərova müqavimət göstərirlər. Onlara basqın edib Təyyar Ələkbərovun xidməti avtomat

Üç gün sonra Fazil Məmmədovun vergilər naziri postundan uzaqlaşdırılmasının 2-ci ayı tamamlanır. Ötən müddət ərzində Fazil Məmmədovun taleyinə aydınlıq gətirilməyib, onun həbs ediləcəyi və ya yaxın ətrafının iddia etdiyi kimi, səfir göndəriləcəyi haqda deyilənlər də söz-söhbətdən o tərəfə keçməyib.

Fazil Məmmədov vəzifədən çıxarıldıqdan sonra Vergilər Nazirliyində "təmizləmə əməliyyatı"na başlanıb. Uzun illərdən bəri vergi orqanlarında kök salmış, sahibkarların qəniminə çevrilən korrupsioner şəbəkənin iş başından uzaqlaşdırılması üçün başladılan proses davam edir.

Fevralın 2-də isə Fazil Məmmədovun bacısı oğlu, Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərovun oğlu Vergilər Nazirliyində tutduğu vəzifədən azad olunub. Elnur İsgəndərovun öz ərizəsi ilə vəzifəsini tərk etdiyi bildirilir. (missiya.az)

Mayor (kiçik vergi xidməti müşaviri) rütbəsi verilən Elnur İsgəndərov Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentinin Bəyannamələr idarəsində direktor müavini vəzifəsində çalışırdı. Elnur İsgəndərov həmin vəzifəyə adı Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin

yətində korrupsiya işlərində hallandıqdan sonra keçirilmişdi. 2016-cı ilin iyun ayında sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədov bacısı oğlunu direktor müavini vəzifəsinə təyin etmişdi.

Vergilər Nazirliyinin fəaliyyətində və kadr heyətində ciddi dəyişikliklər davam edəcək. Bu barədə nazirliyə yaxın mənbələr xəbər verir. Nazir Mikayıl Cabbarov nazirliyi və onun strukturunu qısa müddətdə məfiyalardan tamamilə təmizləmək və fəaliyyətini qanun çərçivəsinə qaytarmaqda qərarlıdır. Məlum olduğu kimi, bu istiqamətdə çox mühüm addımlar atılıb və atılmaqda davam edir. Bu addımlardan biri də Vergilər Nazirliyinin biznes sektorunda yoxlamaları tamamilə dayandırmasıdır. "Trend"ə hökumətdəki mənbələrdən daxil olan məlumatda bildirilib ki, yoxlamaların dayandırılması nazirlikdəki rəhbər dəyişik-

Fazil Məmmədovun talançı komandasının sonu-bacısı oğlu da işdən qovuldu

Vergilər Nazirliyində "paket" sistemi ləğv olunur; vergi əməkdaşlarının sahibkarları himayə etməsi yasaqlanır

liyindən sonra aparılan əsas vəzifələrdən biri kimi struktur və kadr islahatları qoyub. Nazir çox aydın mesaj verir: Kim yeni qaydaları ilə bağlıdır. Belə ki, kadr dəyişikliyi vergi yoxlamalarını aparın şəxslərə də təsir edib. "Hazırda vergi yoxlamalarına nəzarət nazirinin müavini ilkin Vəliyevə keçib. Bununla belə, kurator olmasına baxmayaraq, heç bir yoxlama aparılmır. Mənbə bunu yalnız kadr dəyişikliyi ilə deyil, həm də yeni nazirin vergi yoxlamalarının aparılması prosesində müəyyən dəyişikliklər edibilməsi ilə izah edir" - deyir, məlumatda bildirilirdi.

"AzPolitika.info"nu məlumatlandırın mənbə də bu xəbəri təsdiqləyərək, nazir Mikayıl Cabbarovun nazirliyin işində tam şəffaflıq yaradılana və etibarlı kadr heyəti formalaşdırılana qədər yoxlamaları dayandırmaq haqda tapşırıq verdiyini bildirir. Mənbənin sözlərinə görə, Mikayıl Cabbarov yeni vəzifəsinə təyinat aldıqdan sonra nazirlik işçiləri ilə fərdi və kollektiv görüşlərində Vergilər Nazirliyinin cəmiyyətdəki imicini müsbətə doğru dəyişməyi qarşıya

görmə, bununla bağlı həm Avropa ölkələrinin, həm də qonşu Gürcüstanın təcrübəsi öyrənilir. Ona görə də vergi əməkdaşlarına hələlik yoxlama aparmaq qadağan edilib. İş adamlarının, məmurların nəzarəti altında olan biznes subyektlərinin hansısa səbəbdən vergidən yayındırılmasına və ya əlavə "yüklənməsinə" dözümlü nümayiş etdirilməyəcəyi də nazirlik əməkdaşlarının diqqətinə çatdırılıb.

"Mikayıl Cabbarovun vergilər naziri təyin olunduqdan sonra ilk olaraq yüksək vəzifəli şəxslərin vəzifələrini, yaxınlarını Vergilər Nazirliyində tutduqları vəzifələrdən uzaqlaşdırılması da əslində hamıya bir mesaj oldu" - mənbə bildirir. Məlumatla görə, M.Cabbarovun Vergilər Nazirliyindəki önəmli postlardan uzaqlaşdırıldığı və adları cəmiyyətə açıqlanan 64 nəfər illərdir sahibkarlara zülm edən dəstənin özəyini təşkil edənlər olub. Bu siyahının cəmiyyətə məlum olmasının qismi də var və "təmizləmə" prosesi davam edir.

"Vəzifədən uzaqlaşdırılanlar arasında çox yüksək vəzifəli şəxslər, o cümlədən Prezident Administrasiyasından "tapşırıqlar" da olub, lakin nazir kadr məsələsində prinsiplial tutumunu davam etdirir" - mənbə əlavə edir.

Bu arada Fazil Məmmədovun bahalı avtomobillərini satmağa başlaması xəbəri də yayılıb. Bakupost-a daxil olan məlumata görə, keçmiş məmur-oligarx bu avtomobillərini bazar qiymətindən xeyli ucuz təklif edir. Bunun səbəbi isə adına olan əmlakları təcili surətdə azaltmaq istəməsidir. Qeyd olunur ki, avtomobillərin satışı ilə sabiq nazirin bacısı oğlu məşğul olur. Məlumatlı mənbənin sözlərinə görə, keçmiş nazir təkcə avtomobillərini deyil, bir neçə mülkünü də satışa çıxarıb.

Xatırladaq ki, F.Məmmədov işdən azad olunandan sonra mətbuatda Vergilər Nazirliyində korrupsiya hallarının aşkarlanması, buna görə də keçmiş nazirin istintaqa cəlb edilmək ehtimalı barədə xəbərlər yayılıb.

□ E.HÜSEYNOV
□ "Yeni Müsavat"

Gürcüstanda benzin ucuzlaşdı, bəs niyə bizdə də...

Ekspert: "Gürcüstanda benzin bazarı tam sərbəstdir"

Xəbər verdiyimiz kimi, Gürcüstanda benzin və dizel yanacağının qiyməti aşağı düşüb.

Gürcüstanın Neft Məhsulları İxalçıları Birliyinin məlumatına görə, yanvar ayında brend yanacaq doldurma məntəqələrində yanacağın qiyməti orta hesabla 2-5 tetri (0,008 - 0,020 dollar) arasında ucuzlaşdı. (APA)

Yanacağı olan qiymətin ucuzlaşması gürcü larisinin dollara qarşı möhkəmlənməsi ilə əlaqələndirilir.

Onu da qeyd edək ki, hazırda Gürcüstanda benzinin qiyməti 2,45-2,55 lari (0,98-1,02 dollar), dizelin qiyməti isə 2,25-2,42 lari (0,90-0,96 dollar) təşkil edir.

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərlinin dediyinə görə, Gürcüstanda benzin bazarı tam sərbəstləşib: "Bu bazara dövlətin müdaxiləsi yoxdur, qiymətləri bazar müəyyənləşdirir. Dövlət ancaq ki, aksizlər və vergilərlə tənzimləyici rolunu oynayır. Gürcüstanın benzin bazarında 12 şirkət tam

azad rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərir. Rəqabət olduğuna görə neftin qiyməti, larisinin məzənnəsindəki dəyişikliklərə çevik şəkildə uyğunlaşma gedir. Larinin dollara qarşı möhkəmlənməsi isə dünyada gedən trendlə bağlıdır. Dünyada uzun illərdən bəri ilk dəfədir ki, dollar indeksi 90 bənddən aşağı düşüb. Son bir ildə dollar 15 faizə yaxın dəyər itirib. Bunun nəticəsində lari dollara qarşı möhkəmlənir, dollarla alınan benzin də avtomatik ucuzlaşır".

İqtisadçı bildirir ki, Gürcüstandan fərqli olaraq, Azərbaycanda benzinin qiymətini dövlət tənzimləyir: "Azərbaycanda qiymətləri Tarif Şurası müəyyənləşdirir. Yalnız super və premium markalı benzinlərin qiyməti sərbəst buraxılıb. Lakin burada da idxalı yalnız bir şirkət həyata keçirir, rəqabət mühiti yoxdur deyər qiymətlərdə hansısa ucuzlaşma olmur. Sərbəstləşəndən bəri premium markalı benzinin qiyməti 95 qəpikdən 1 manat 25 qəpiyə yüksəlib. Sərbəst bazar olsaydı, qiymətlərdə dövrü olaraq dəyişikliklər görürdük".

Onu da qeyd edək ki, dollar bütün dünyada dəyər itirsə də, Azərbaycanda manatın möhkəmlənməsi müşahidə olunmur. N.Cəfərlinin fikrincə, bu, manatın məzənnəsinin hökumət tənzimlənməsindən

dən irəli gəlir: "Düzdür, Mərkəzi Bank birmənalı şəkildə bəyan edir ki, bizdə üzən məzənnə rejimidir. Lakin real fakt budur ki, bizdə heç zaman üzən məzənnə olmayıb. Hökumət hər zaman məzənnəni özü tənzimləyib. Artıq dünyanın nüfuzlu reyting agentlikləri də Azərbaycan hökumətinin məzənnəyə təsir göstərdiyini açıqlayırlar. Hazırkı məzənnə hökumətə sərf edən məzənnədir. Büdcənin proqnozlaşdırılması bu məzənnə ilə aparılıb. Buna görə də ən azı bu

ilin sonunadək hökumətin məzənnədə ciddi dəyişikliyə yol verməyəcəyi aydın məsələdir".

İqtisadçı-ekspertin sözlərinə görə, dollar-manat dənəsi sabit saxlansa da, bu sabitlik manat-avro məzənnəsinə təsir göstərir: "Dollar ucuzlaşmadığı üçün bunun fərqi - çarpaz məzənnə fərqi avronun üzərinə gəlirlər, avro bahalaşır. Bunun nəticəsində isə avrozonadan gətirilən məhsullar bahalaşır".

□ DÜNYA
□ "Yeni Müsavat"

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Yaşamak şakaya gəlməz, böyük bir ciddiyətlə yaşayacaqsın bir sincap gibi mesela, yani, yaşamanın dışında və ötesində hiçbir şey beklemeden, yani bütün işin gücün yaşamak olacak".

(Nazim Hikmət)

Bu gün yanılmırsam ölkəmizdə Gənclər günü kimi qeyd olunur. Həmin möhtəşəm bayram münasibətilə Narxoz, Pulxoz, Kaxoz, Narkoz və sairə qozlu-mozlu-tozlu-sazlı-sözlü universitetlərimizi bitirib hansısa debilin supermarketində rəfəbxan vəzifəsində 250 manat maaş alan, kubalı boksçu Sotomayorun əlindəki manatlara ağzının suyunu və gözünün yaşını axıdan, həmçinin hər gün yuxudan duranda valideynlərini "Məni burda dünyaya gətirən tünbətünlər" deyə yad edən, at ətindən dönər, it ətindən perəşki yeyərək hər an xaricə qaçmağa hazırlaşan gənclərimizi təbrik edirəm. Şair demişkən, bu da belə bir ömürdür yaşadım. Hamı məmur qohumu olmaz ki. Bəxt lazımdır. Görək insanın ağ tükü olsun. Başında. Yəni dövlətçilik yolunda saç ağartsın. Bunlar da hamıya qismət olmur.

Hər halda, bayramdır, dövlət səviyyəsində verilən bayramın dişinə baxmazlar. Kiçik çillənin sümüyə işləyən soyuq vaxtında bu nə gənclik bayramıdır, kimin ağılına gəlib məhz bunu bu vaxta salsın - gəlin bu barədə də düşünməyək. Gənclik yaz, inkişaf, oyanış, tərəqqi, nə bilim, dirçəliş, gül-çiçəklə assosiasiya olunur, ancaq geridə qalmış dövlətlərdə! Bizdə hər zaman gənclər üçün bayramdır. Bu temada yaxşı ata sözlərimiz də vardır: "Gəncə yel ver, əlinə bel ver", "Gəncin başında palıd ağacı bitməz", "Ölüsü olan bir gün ağlar, Gənci olan hər gün". Həqiqətən gəncləri indiki zamanədə saxlamaq olduqca çətinidir. Bunun qəlyan xərci var, dönərini al, Topazını ödə, nə bilim, qotazlı kəkiliyə dotasiya ayır... Əməllicə dövlət investisiyaları tələb edir.

Məhz bu baxımdan bizim Azərbaycanımızda gənclər üçün dövlət siyasəti hərtərəfli düşünülmüşdür. Dünən Bakıdan Almaniyaya deportasiya edilən bir alman gəlmək üçün qarnını bıçaqla doğramışdır. Deyir, Frankfurtu dilənçilik artıb, Hamburqda camaat suya tullanıb intihar edir, məni hara göndərsiniz? Mən Bakıda qalıb ölkənizin inkişafını öz gözələrimlə görmək istəyirəm. Biz xahiş edərdik hüquq-mühafizə orqanları o almanın məsələsinə təzədən baxsınlar, mümkünə deportasiya edilməsin. Ümumiyyətlə, alman qaçqınlar üçün də Masazırda yeni binalar düşərgəsi tikməyin əsl vaxtıdır.

Bu arada Vergilər Nazirliyində də görünməz hadisə baş veribdir. Təzə nazir köhnə nazirin bacısı oğlu və eyni zamanda Binəqədi icra hakimin oğlu sayılan tipi işdən qovmuşdur. Bah-bah. Vah-vah. Ax-uf. Məncə bu, ölkəmizdə qohumbazlıq və traybalizm (heç bilmirəm mənası nədir, savadlı görünmək üçün yazdım) siyasəti sahəsində üzə çıxarılan ilk fakt olmuşdur. Başqa harda kiminsə öz qohumunu tabeliyində dövlət qulluğuna götürməsi halına rast gəlinmişdir? Almaniyada yaşamırıq ki.

Sözləşmə, bu yaxında İtaliya tarixi haqda oxuyurdum, orda "Kozza Nostra"-nın tərcüməsinin "Bizim iş" olmasını gördüm. Çox sevindim. Necə gözəl tapıntıdır. Az qala bizim müxalifətin vaxtilə yaratdığı "Bizim Azərbaycan" bloğunun adını xatırladım. Hamısı mafioz adamlar idi, yaxşı oldu elə hakimiyyətə gələ bilmədilər, əks halda, bəlkə indi hamımız başımızı götürüb xaricə qaçmışdıq. Mənim yadıma gəlir, AXC-Müsavat cütliyünün hakimiyyəti əs-rində bizim heç gənclər günü bayramımız da qeyd olunmurdu. Nə gəncə hörmət qoyulurdu, nə ağsaqqal-ağbircəyə. Uşaqlar qorxusundan altını batırırdı. Gecələr gəzməyə çıxma bilmirdik. Getsin o günlər gəlməsin. Gələ də bilməz, üreyinizi buz kimi saxlayın, çünki biz hazırda ictimai-siyasi fəaliyyətimizi möhkəm təməllər üzərində qururuq. İndi bizdə siyasət alqı-satqı predmeti deyildir!

Bəlkə də təzə qərarla alqı-satqı yazmalıydım. Bunu dəqiqləşdirməliyəm.

Qərb qonşumuz və strateji tərəfdaşımız Gürcüstanın Rusiya qazından birdəfəlik imtina etməsi barədə xəbər vermişdik. "Yeni Müsavat" xatırladır ki, gürcü iqtisadiyyat nazirinin müavini iki gün öncə yanacaq bu növünə ölkəsinin tələbatını bütünlüklə Azərbaycanın ödəyəcəyini söyləyib.

Sözsüz ki, Tiflisin belə bir qərar verməsində siyasi motiv da var. Çünki iqtisadi, energetik asılılıq (bağlılıq) siyasi asılılıq (bağlılıq) yaradır. Avropanın illərdir Azərbaycan və digər ölkələr hesabına Rusiyanın qaz monopoliyasından qurtulmağa, heç olmasa, bu asılılığı azaltmağa çalışması heç də boşuna deyil.

Moskva və Tiflis arasında isə üstəlik, başqa - qat-qat qəliz, bəlkə də əbədi çəkəcək problem var: Rusiya Gürcüstanın qanuni əraziləri olan Abxaziya və Cənubi Osetiyanı 2008-ci ilin avqustunda rəsmən işğal edib - bu qondarma qurumların müstəqilliyini tanımaq adı ilə. Həmin ildən də iki ölkə arasında diplomatik, iqtisadi münasibətlər kəsilib. O vaxtdan tərəflər arasında təmas yalnız Gürcüstan tərəfdən baş nazirin Rusiya ilə danışıqlar üzrə xüsusi nümayəndəsi Zurab Abaşidze və Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Qriqori Karasin arasında ikitərəfli formatla ara-sıra özünü büruzə verir.

Yeri gəlmişkən, işğalçı Ermənistanı işğal altındakı Abxaziyadan quru dəhlizin (köhnə dəmir yolunun) açılması məsələsi də bu formatda müzakirə edilir (di). Bu dəmir yolunun işə düşməsi ilə Ermənistan öz əsas hərbi müttəfiqi Rusiya ilə quru əlaqəsi əldə etmiş olacaq və xüsusən də Qarabağda hərbi əməliyyatların qızışacağı təqdirdə mühüm önəm daşıyacaq.

O üzədən təbii ki, məsələ həm İrəvan, həm də Bakının diqqətindədir. Lakin yaxşı ki, dəhlizin açılması üçün Moskva imzalanacaq anlaşmaya Abxaziya və Cənubi Osetiyadakı "hökumətlərin" də imza atmasını istəyir. Tiflis isə buna qarşıdır. Çünki o halda bu, separatçı rejimlərin "müstəqilliyini" tanımaq anlamına gələcək. Nəticə etibarilə danışıqlar yekunlaşa bilmir. Əlbəttə ki, rəsmi Tiflis Azərbaycan və Türkiyə faktorlarını da yəqin ki, ciddiye alır.

Maraqlıdır ki, Tiflis Rusiya qazından tam imtina edəndən cəmi bir gün sonra -

Kreml Qafqazı yenidən

qarışdırır - separatizmə dəstək

Rusiya Gürcüstan ərazilərinin işğalını rəsmiləşdirmək yönündə daha bir addım atdı - Bakıya da ismarış? Tiflisin reaksiyası gecikmədi: "Bu, fitnəkar hərəkatlər..."

yanvarın 31-də Rusiya parlamenti Gürcüstanın qanuni ərazilərinin işğalını rəsmiləşdirmək yönündə növbəti tənqib addım atıb: Federasiya Şurası "Cənubi Osetiya hərbi birləşmələrinin Rusiya ordusu tərkibinə daxil olması haqda" ikitərəfli sənədi ratifikasiya edib. Bu da gözlənilməli kimi, Gürcüstanın hiddətinə səbəb olub.

Belə ki, "Yeni Müsavat"-ın apsny.ge gürcü qaynağına istinadən verdiyi məlumata görə, Abaşidze həm bu, həm də bütövlükdə ərazilərin işğalı ilə digər məsələlər barədə dünən Cenevrədə Karasinlə keçirdiyi görüşü zamanı ona suallar ünvanlayıb, lakin cavablar ala bilməyib.

"Bildiyiniz kimi, bizim format işğal altındakı ərazilərlə bağlı məsələləri özündə ehtiva eləmir. Ancaq buna baxmayaraq, görüşün əvvəlində mən diqqəti son vaxtlar Abxaziya və Cənubi Osetiyada gedən fitnəkar proseslərə yönəltdim. O cümlədən Tsixval regionundakı qanunsuz silahlı birləşmələrin Rusiya ordusu tərkibinə daxil edilməsi barədə anlaşmanın Rusiya Duması tərəfindən ratifikasiya edilməsinə yönəltdim. Həmçinin diqqəti Axalqoridə qanunsuz gömrük məntəqəsinin açılmasına çəkdim", - deyə gürcü diplomat qeyd edib.

Qeyd edək ki, Rusiyanın Cənubi Osetiyadakı separatçı və qanunsuz hərbi birləşmələrlə bağlı son qərarı bir daha Abxaziya və Cənubi Osetiyanın "müstəqilliyi"-nin formal olduğunu, Moskvanın Gürcüstan ərazisinin işğalını davam etdirəcəyinin nümayiş etdirməklə yanaşı, Rusiya ilə Gürcüstan arasında minimal təmas imkanlarına zərər bədir. Eyni zamanda bu, Azərbaycana da özünəməxsus bir siqnaldır: o mənada ki, nə qədər ki, Vladimir Putin hakimiyyətdədir, Rusiya nə bölgədən, nə də işğal elədiyi ərazilərdən hərbi mövcudluğunu əskik etməyəcək, əksinə, daha da gücləndirəcək.

Tiflis-Moskva münasibətlərində artan gərginlik isə əslində Azərbaycanın xeyrinə, Ermənistanın ziyanına düşür. Çünki bu halda Ermənistanı işğal altındakı ərazilərdən Rusiyaya dəhliz açmaq və blokada rejimi-

ni yumşaltmaq ümidləri daha da zəifləmiş olur. Yada salağ ki, sözügedən dəhlizin bərpası üçün ötən ilin oktyabrında Ermənistanın baş naziri Karen Karapetyan, dekabrda isə prezident Serj Sarkisyan Tiflisə çoxgünlük səfərlər etmiş, lakin nəticə əldə edə bilməmişdilər.

Ermənistan nəticəyə nail olmaq üçün hətta Gürcüstanı özünə xas, ənənəvi üsullarla təhdid etməkdən belə çəkinmir. Ermənilərin kompakt yaşadığı Cavaxetiya bölgəsində gürcü dövləti əleyhinə son vaxtlar artan tənqib hərəkatlar, burada hətta terrorçu ASALA-nın yerli özəyinin yaradılması haqda gələn xəbərlər, habelə gürcü kilsəsini erməniləşdirmək yönündə cəhdlər və bu qəbildən digər hərəkatlar qənaətimizə şübhə yeri qoymur.

Yaranmış vəziyyət sövq-təbii Tiflisə bir daha dost-düşmənin ünvanını göstərir, onun Azərbaycan və Türkiyəyə ehtiyacını artırır. Hər necə olmasa, söhbət ən əvvəl Gürcüstanın milli təhlükəsizliyindən gedir...

□ "Yeni Müsavat", siyasət şöbəsi

ABŞ-in Rusiyaya qarşı tətbiq edəcəyi yeni sanksiyalar

Şimal qonşumuzda yaşayan Azərbaycan əsilli milyarderlərdən yan ötməyəcək. Belə ki, ABŞ Maliyyə Nazirliyinin tərtib etdiyi sanksiya siyahısında əslən Azərbaycandan olan 4 milyardərin - Fərhad Əhmədov, Qod Nisanov, Vahid Ələkbərov və Araz Ağalarovun da adı daxil edilib. Onlar digər 92 oliqarxla birlikdə Amerika üçün "arzulanmaz" şəxslər hesab olunacaqlar.

Azərbaycan əsilli milyarderlərin ABŞ-ın qara siyahısına düşməsi ölkəmizdə necə qarşılır? Azərbaycanda bu adamların sanksiyalardan hansı zərəri çəkəcəklərini düşünürlər? Suallara cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrini təmsil edən şəxslərdən cavab almağa çalışdıq.

"Bakı Xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev bildirdi ki, həmin şəxslər milli mənsubiyyətlərinə görə ABŞ-ın sanksiyalar siyahısına düşməyiblər: "Bunun həmin şəxslərin milli, yaxud ölkə mənşəyi ilə heç bir bağlılığı yoxdur. Bu şəxslər sırf Rusiyadakı fəaliyyətlərinə görə sanksiyaya məruz qalırlar". Azərbaycanın Rusiyaya qarşı sanksiyalara qoşulmadığını xatırladan baş redaktor hesab edir ki, siyahıya düşmək azərbaycanlı milyarderlərin buradakı biznesinə hər hansı təsir göstərməyəcək: "Bir müddət əvvəl Azərbaycan, Rusiya və İran dövlət başçılarının görüşündə əldə olunan razılaşmaya görə, tərəflər bir-birinə qarşı tətbiq olunan

Deputatdan "qara siyahı" daki azərbaycanlı oliqarxlara çağırış

Zahid Oruc: "Vəsaitlərini Azərbaycana yatırırsınlar"

qeyri-legitim sanksiyalara qoşulmayacaqlar. Düşünürəm ki, Azərbaycan indiyədək belə bir addım atmayıb, bundan sonra da atmayaq. Bu isə o deməkdir ki, həmin milyarderlərin buradakı biznesinə hər hansı təhlükə yoxdur".

Milli Məclisin üzvü, deputat Zahid Oruc bildirir ki, ABŞ-la Rusiya arasındakı

münasibətlər SSRİ dağılandan bəri ən aşağı səviyyəyə düşüb: "Donald Trampın səlahiyyətləri idarəetmənin üçdə birinə bərabərdir. Ona görə də Rusiya əleyhinə yönəlmiş ən kəskin sanksiyaları belə imzalamaya məcburdur. Əks halda, özü impiçment təhlükəsi ilə üzləşəcək. Konkret ünvanlı sanksiyalara gəlincə, siyahı

etnik-milli əsaslarla deyil, o milyarderlərin Rusiya siyasi hakimiyyətinə bağlılığı səviyyəsinə görə hazırlanıb. Məsələ burasındadır ki, o adamların belə bir bağlılığı olmadan, hakimiyyətin resurslarına söykəmədən bu qədər var-dövlət əldə etməsi qeyri-mümkündür. Dünyada elı bir biznes layihəsi yoxdur ki, qısa müddətdə mil-

lyarder çevriləsən - Mark Zükerberq kimi nümunələr çox nadir rast gəlinir. Bu baxımdan, həmin milyarderlər dövlətin gücündən istifadə edib varlandıqları kimi, Rusiya dövləti əleyhinə yönəlmiş sanksiyaların obyektinə olmaq ehtimalını da hər zaman göz altına almalydırlar".

Deputatın fikrincə, yeni sanksiyaların əsas məqsədi yalnız Rusiya hakimiyyəti və ona bağlı şəxsləri iqtisadi baxımdan sıxışdırmaq deyil, həm də onların arasına nifaq salmaq, kimlənsə ABŞ məxfi orqanları ilə əməkdaşlığına nail olmaqdır: "Ona görə də azərbaycanlı milyarderlər mərkəzdən qaçmaya meyillənməli, Putinlə yaxın münasibətlərini saxlamalıdır. Rusiya telekanallarındakı müzakirələrə baxdım. Bu müzakirələrdə siyahı sanki bir şərəf lövhəsi kimi dəyərləndirildi. Onlar düşünür ki, Putin siyahıya düşənləri bir qədər də mükafatlandı-

racaq. Yeni bu məsələnin onlara yalnız zərəri olmayacaq".

Z.Oruc deyir ki, sanksiyaların siyahıda olan biznesmenlərlə əlaqə quran Avropa şirkətlərinə də tətbiq olunması azərbaycanlı milyarderləri öz vəsaitlərini Azərbaycana yönəltməyə təşviq edə bilər: "Biz, əlbəttə, qonşu dövlətin sanksiyalarına məruz qalmasının tərəfdarı deyilik. Lakin bu sanksiyalar milyarderlərin öz vəsaitlərini Azərbaycana yatırmaları üçün əlverişli imkanlar yaradacaq".

Milli Məclis üzvü Azərbaycanın sanksiyalara qoşulması qeyri-mümkündür: "Baxmayaraq ki, ABŞ-ı idarə edən qırğınların bir məqsədi də Azərbaycan kimi ölkələrlə Rusiyanın münasibətlərini korlamaqdır, bizim bu sanksiyalara dəstək verməyimiz qeyri-mümkündür. Bu, bizim üçün çox böyük problemlər yarada bilər".

□ Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

Neftin bahalaşmasının fəsadları-ekspertlər narahatdır

İqtisadçılar hesablayır ki, neft qiymətlərinin 20 faiz qalxması iqtisadi yüksəlişin 0,5 faizini "yeyəcək"

Dünya bazarında neftin qiymətinin yüksəlməsi xətlə getməsi hasilatçı ölkələri sevindirir de, bir çox iqtisadi analitiklər, beyin mərkəzləri bundan narahatdırlar. Belə ki, Böyük Britaniyanın "The Telegraph" qəzeti yazır ki, təhlilçilərin xəbərdarlığına görə yüksək neft qiymətləri global iqtisadi yüksəlişi poza bilər. Neft qiymətləri 2017-ci ilin iyunundakı aşağı səviyyəsindən hazırda 50 faiz yüksəlib. Neftin bahalaşması isə dünyada inflyasiyanın yüksəlməsi deməkdir.

JP Morgan və Barclays gələn il üçün neftin fjučers qiymətlərini qaldırıblar. Morgan Stanley bildirir ki, bu öz növbəsində inflyasiya proqnozlarının da yüksəlməsinə səbəb ola bilər, çünki yüksək neft qiymətləri bir qayda olaraq daha yüksək enerji və yanacaq qiymətləri deməkdir. Bu, nəticə etibarilə başqa malların, o cümlədən ərzaq və xidmətlərin qiymətlərinin qalxmasına səbəb olur. Ekspertlər bildirirlər ki, inflyasiyanın yüksəlməsi iqtisadi artımı yavaşdır, çünki bu halda mərkəzi banklar uçot faizini daha çəvik qaldıra bilərlər. Lakin təhlilçilər bunu da qeyd edirlər ki, neft qiymətlərinin qalxmasına ehtimal qlobal iqtisadiyyatın özü rəvac verib. İqtisadi yüksəliş bir qayda olaraq neftə tələbatı artırır. Təhlilçilərin fikrincə, iqtisadi artım bu ilin sonunadək neftə olan tələ-

batı günə 98, 6 milyon bareldən 101, 1 milyon barelə qalıracaq. Digər tərəfdən, neft qiymətlərinin qalxmasına Venesuelada təchizatın çökməsi, OPEC-in hasilatı ixtisar etməsi də başlıca səbəblərdən biridir.

Neft qiymətlərinin qalxması ABŞ-da şist neft hasilatını da yüksəldəcək. Digər ölkələrdə qiymət artımından həvəslənib hasilatı artırma bilərlər.

İqtisadçılar hesablayır ki, neft qiymətlərinin 20 faiz qalxması iqtisadi yüksəlişin 0,5 faizini "yeyəcək".

Bu da ilk növbədə inkişaf etməkdə olan ölkələrə, xüsusən də əhalinin yoxsul təbəqəsinə təsir edəcək. Çünki neftin bahalaşması ilə dünyanın bütün ölkələrində istehsal məhsulları bahalaşa bilər. Neft, dolayısı ilə yanacaq məhsullarının həm istehsalında, həm də daşınmasında

mühüm rol oynadığından maye dəyərinin də əsasını təşkil edir.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a açıqlama verən iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov isə hesab edir ki, neftin hazırkı qiyməti hələ ki iqtisadi inkişafı əngəlləyəcək qədər yüksək səviyyədə deyil: "Neft hələlik dünya iqtisadiyyatında inflyasiyanı artıracaq qədər bahalaşmayıb. Ümumilikdə isə dünya bazarında neftin qiymətinin artması birmənalı şəkildə inflyasiyaya təsir göstərən faktordur. Enerji məhsul istehsalında ən çox yer tutan

xərc maddələrindən biridir. Sözsüz ki, enerjinin bahalaşması nəticədə məhsulların xərcinin artmasına gətirib çıxarır. Lakin hələ ki neftin hazırkı qiymətləri "The Telegraph" qəzetinin yazdığı kimi, ciddi inflyasiya yaratmır. Qiymətləndirmələr də göstərir ki, əgər neftin bir barel üçün qiyməti 80 dollardan yüksək olarsa, bu halda inflyasiya yarada bilər. İndiki məqamda neftin bir barelinin 70 dollardan aşağı qiymətə satıldığını nəzərə alsaq, bu, inflyasiya yaradıcı hədd hesab edilmir. Qara qızılın istehsalında ən çox yer tutan

məhsul istehsalında xərc maddələrinin artmasına səbəb olur. Lakin indiki məqamda istehlakçı ölkələri yoxsullaşdıracaq səviyyədə inflyasiya yaradıcı effektə malik deyil".

İqtisadçı ekspert onu da diqqətə çatdırdı ki, dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin artacağı proqnoz edilmir: "ABŞ və Kanadada şist neft hasilatının artması da gözəlinir. Bu da qiymət artımın qarşısını alan faktorlardan biridir. O baxımdan hələlik belə bir təhlükə yoxdur. Mövcud şərtlər daxilində neft bazarında ciddi qiymət artımları proqnoz edilmir".

Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, qiymət artımı hasilatın da artmasına gətirib çıxarır: "Bu da son nəticədə dünya bazarına çıxarılan məhsulun həcmində artmasına gətirib çıxarır və qiymətlərin kəskin artımına səbəb olan faktora çevrilir. Bu səbəbdən bir sıra OPEK ölkələri, o cümlədən İran neftin hazırkı qiymətlərindən belə narahatlıqlarını ifadə edirlər. Bu, yeni bir fikir deyil, uzun müddətdir müzakirə edilən məsələdir. 2014-cü ildə neftin qiymətinin ucuzlaşmasının səbəblərin-

dən biri də təklifin tələbi kəskin üstələməsi ilə bağlı idi. Nəzərə alınmalıdır ki, qiymət artımı hasilatı stimullaşdırır. Bu da kəskin qiymət artımlarına səbəb ola bilər. Hazırda OPEK də kəskin qiymət artımında maraqlı deyil. ABŞ-ın şist nefti yəne də OPEK üçün rəqib olaraq qalmaqdadır".

İqtisadçı sonda onu da vurğuladı ki, bu ilin sonuna qədər neftin qiymətini proqnozlaşdırmaq çətin məsələdir: "Burada çox müxtəlif faktorlar var. Hətta BP kimi iri şirkət belə neftin qiymətini proqnozlaşdırmır. Neftin qiyməti ilə bağlı beynəlxalq proqnozlara diqqət yetirsək, 2018-ci il üçün orta qiymət 60-70 dollar intervalı əsas götürülür. Güman edilir ki, neftin qiyməti 70 dollarlıq həddi kəskin keçməmək şərtiylə, əsasən 60 dollar ətrafında formalaşacaq. Sözsüz ki, burada şist neftin bazara çıxarılan həcmi, ABŞ-da neft sektorunda istifadəyə veriləcək quyuların sayı, eyni zamanda iqtisadi və siyasi faktorlar da birbaşa təsir göstərəcək. Hələ ki beynəlxalq analitiklər neftin qiymətinin bu il üçün 60 dollar ətrafında olacağı proqnozu üzərində daha çox dayanırlar".

□ Nərgiz LİFTİYEVƏ "Yeni Müsavat"

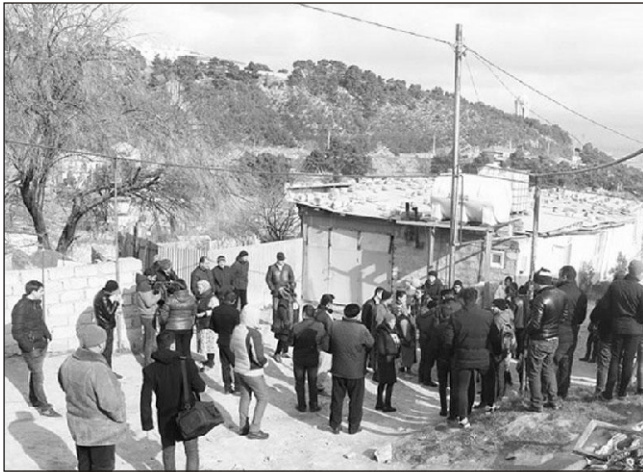
Bayıl qəsəbəsi, Bakı Televiziya Qülləsinin ətrafındakı sürüşmə zonasında təhlükəli vəziyyət davam edir. Ərazidə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin eləcə də Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin əməkdaşları işlər aparırlar. Yaxınlıqda yaşayan əhali isə artıq bir həftədir ki, evlərindən didərgin düşüblər. Torpağın sürüşmə təhlükəsi olduğu üçün Səbəyel Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri əhalini evlərindən 163 saylı məktəbdə yaradılan sığınacağa köçürüblər. Sığınacaqdakı şəraiti bəyənməyən bəzi sakinlər isə hazırda ya öz evlərində, ya da qohumlarının mənzillərində gecələyirlər.

lib, evi qorusunlar. Biz də razılaşdıq ki, qalaq. İndi bilmirəm bunlar kişiləri daş-qaya hesab edirlər, yoxsa məsələ nədir? İşığı, qazı, suyu da kəsiblər, ancaq kişi evdə qalmalıdır. Bunu başa düşə bilmədik. Po-

Bayıl sakinləri 1 həftədir didərgindir.

“Sürüşmə zonasından son xəbərlər

Sakinlər: “Heç olmasa kirayə çıxarsaydılar, başımıza çarə qılardıq”

Bir həftə öncə, yeni yanvarın 25-də Səbəyel Rayon İcra Hakimiyyəti məlumat yayaraq bildirmişdi ki, nəticə müəyyən olunanaqəd sakinlər kirayə haqqı ilə təmin olunaq və çıxarılacaq yekun rəyə uyğun tədbirlər görülməlidir. Bildirilirdi ki, əgər ərazidə təhlükə davam edərsə, vətəndaşlara bir-dəfəlik kompensasiya verilərək ərazidən köçürülmə məsələlərinə baxılacaq.

Ekologiya Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin geoloji planlama ekspedisiyasının rəisi Əziz Qaralov bildirib ki, ərazidə aparılan işlər artıq başa çatıb: “Mexaniki, fiziki xüsusiyyətləri öyrənmək üçün ərazidən götürülən nümunələr laboratoriyaya göndərilib. Məqsəd sürüşmə müstəvisi, sürüşmənin başvermə səbəbləri, qrunt sularının səviyyəsini öyrənməkdir. Bundan sonra bizim və digər aidiyyəti qurumların nəticələri kompleks şəkildə öyrənilərək vahid rəyə gəlinəcək”.

Ə.Qaralov həmçinin qeyd edib ki, sürüşmə sahəsində vəziyyət stabil olaraq qalır.

Sakinlər isə hələ də kirayə çıxarılaçaqları günə gözləyirlər. Onlar artıq məhəlləyə yığılıb, ocaq da qalamırlar. Çünki özlərinin söyləmələrinə görə yandıracaq odunları da qalmayıb.

Sakin Zahid Aslanov zərərli durumları ilə bağlı “Yeni Müsavat”a aşağıdakıları söylədi: “Dünəndən etibarən evimizə gələn su xətlərini əsas xətdən tamamilə ayırdılar. Bu vaxta qədər işıq, qaz verilişini dayandırmışdılar. İndi də dedilər ki, suyu işlədirsiniz, ərazidə ağırlıq yaranır. Məhəllədə oturub, kirayə çıxarılaçağımız günə gözləyirik. Bizə elə hər gün deyirlər ki, sizi sabah köçürəcəyik”.

Sakinlərin bəziləri iddia edirdilər ki, onların evləri qəzalı vəziyyətdə olmadığı halda müvafiq qurumların əməkdaşları mənzillərini tərk etməyə göstəriş verirlər. Z. Aslanov isə fərqli fikirlər söylədi: “Bütün evlər dağın etəyində tikilib. Əgər dağ sürüşürsə, deməli, hər kəsin mənzili təhlükədədir. Evi təhlükədə olmayan ailə köçürülməyib. Sadəcə, burada məsələ belədir ki, mənim evim sürüşməyə daha yaxındır, kiminsə evi bir qədər aralıqdır. Ancaq sürüşmə baş verən zaman hər birimizin mənzili uça bilər. Şəxsən mənim evimdə çatlar günbəgün böyüyür. Hazırda sürüşmənin mərkəzinə gəlib-gedən rəsmlər var. Ancaq bizimlə görüşmədikləri üçün kim olduqlarını bilmirik. Əvvəllər məhəllədə ocaq qalayıb, otururduq. İndi isə odunumuz da qurtarıb. Buna baxmayaraq, soyuq da olsa yenə də məhəlləmizdəyik. Axsamları qohumumun evində gecələyir-

rəm. Gündüz isə bura gəlirəm. Öz evimdə bir gün qaldım, gördüm ki, donuram. Çünki nə işıq var, nə də qaz. Heç olmasa kirayə çıxarsaydılar, başımıza çarə qılardıq. Pərən-pərən düşmüşük. Anam bacımgildə, özüm burada, uşaqlarım başqa yerdə qalır. Hər kəsin ailəsi bu cür dağındır. İşə də gedə bilmirik ki, qurumlardan nümayəndələr gəlirlər. Çox çətin vəziyyətdəyik”.

Jurnalist Elməddin Muradlının da evi Bayılda sürüşmə zonasındadır. Onunda mənzilində bütün kommunal xətlər kəsilib. E. Muradlı da “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, sakinlərin kirayə köçürülməsi ilə bağlı konkret söz deyilmi: “Bizdən aşağıda təxminən 9 evdə işıqlar yanırıdı. Axşam icra hakimiyyətindən gəlib, mənim evlərin də elektrik xətlərini kəsiblər. Maraqlandı, söylədilər ki, sizin evlər də qırmızı xəttə düşür. Ona görə də icra hakimiyyətindən göstəriş verilib ki, ərazidəki bütün kommunal xidmətlər dayandırılınsın. Dedilər ki, ya bu gün, ya da sabah kirayə pulu məsələsi həll olunacaq. Sözlərinə görə, bununla bağlı Nazirlər Kabinetinin hansısa qərarı gözlənilir. Keçən həftədən elan etdilər ki, kirayə pulu verməmiş, insanlar çıxıblar. Ancaq hələ də ortada heç nə yoxdur. İnsanlar yenə də məktəbdə, qohum evlərində qalır. Əvvəldən də dedilər ki, qadın-uşaqlar çıxınsın, hər evdə bir kişi qə-

lis postlarının da birini orta, digərini üst yolda qurublar. Kim zəmanət verəcək ki, oğrular bizim aşağı məhəllədəki evlərə girməyəcəklər. İnsanlar bu baxımdan da narahatdırlar. Yapon mütəxəssislər də gəlib nə işlər aparırlar. Yekun rəy üçün 10 gün vaxt istəyiblər. Deməli, təxminən hələ 1 həftə də gözləmək lazımdır. Hazırda 3-4 evdə çat var. Digərlərinin isə heç birində çat yoxdur. Neçə illərin problemi olduğu üçün 2000-ci illərdə bizim evlər planda idi ki, köçürülməli. 2003-cü ilə qədər müəyyən qədər kompensasiya verdilər. Sonra evlərin qiyməti qalxdı, torpaq bahalaşdı, o vaxtı adambaşına 2700 dollar pul verirdilər. Orada elə evlər var ki, 2 mərtəbəlidir, normal şəraiti var. İndi gətirib bu ailələrə 11 min pul verirdilər. Camaat da deyirdi ki, heç 11 min evimin daşı eləmir. Ona görə narazılıq yarandı və 2003-cü ilin dekabr ayından köçürülmə prosesi dayandırıldı. Dedilər ki, hökumət kompensasiya məsələsinə təzədən baxacaq, köçürülmə davam edəcək. Ancaq davam etmədi. İndi isə Tələqüllə tərəf köçürülmə mərhələsindədir. Bura ilə üzbəüz mərhələdə hər şey qaydasındadır. 2000-ci ildə isə sürüşmə məhəz qarşı tərəfdə baş vermişdi. Hazırda 108 ev plandadır və bunları ilkin mərhələdə köçürməyi düşünürlər”.

□ Əli RAİS,
“Yeni Müsavat”

40 min

“İnoqorodnik”?

Xalid KAZIMLI

Həç demə, dövlət səviyyəsində olmasa da, xaricdə təhsil proqramı cəmiyyət səviyyəsində möhkəm dəstəklənir. Bu günlərdə mediada xaricdə təhsil alan azərbaycanlı gənclərlə bağlı xəbərlər dərc olunmuşdu və orada bir sıra rəqəmlər vardı.

Xəbərdə qeyd olunurdu ki, qonşu ölkələrin birində 15 min azərbaycanlı tələbə təhsil alır. Ölkənin adı çəkilməmişdi.

Araşdıranda məlum olur ki, həmin ölkənin adı bu il çəkilməsə də, ötən il çəkilmiş. Azərbaycanlı gənclərə qucaq açan ölkə qardaş Türkiyədir.

Bundan başqa, Rusiyada (o cümlədən bu ölkənin federal subyekti olan Dağıstanda), Ukraynada və Avropa ölkələrində ümumilikdə 24 min azərbaycanlı təhsil almışdır.

Belə anlaşılır ki, təxminən 40 min azərbaycanlı öz vəsaiti hesabına ölkədən kənar təhsil alır.

Bu, sevindirici haldır mı? Əsla!

Bu tələbələr ödədikləri etək-etək pulun qarşılığı olaraq, arayışdan və diplomdan başqa heç nə almırlar - nə düz-əməlli təhsil, nə dərin savad, nə təcrübə-filan.

Onların 95-98 faizi burada, öz ölkəmizdə Dövlət İmtahan Mərkəzinin (keçmiş TQDK) keçirdiyi tələbə qəbulu üzrə dövlət imtahanlarında adi keçid balını toplaya bilməyən gənclərdir.

Söz yox, bu tələbələrin sırasında 650-700 bal toplayan eruditlər də var, öz qabiliyyətlərinə güvəndikləri üçün dünyanın ən yaxşı universitetlərində təhsil almağı üstün tutublar. Ancaq onlar barmaqla sayılacaq qədər azdırlar. Bu cür gənclər əslində öz şəxsi vəsaitləri hesabına “xaricdə təhsil proqramı”na qoşulanların 1 faizi qədər də deyillər.

Tam əksəriyyət isə 0-150 bal arasında nəticə göstərənlərdir, növbəti ildə də test imtahanlarında heç bir uğur qazanmayacaqlarını bildiklərindən attestatlarını götürüb xaricdə “ən yaxşı universitet”də təhsil almağa gediblər. Pul var, vəsaiti var, nədən olmasın?

Bu, əslində beynəlxalq miqyaslı dələduzluqdur. Yuxarıda adları çəkilən ölkələrdə fəaliyyət göstərən universitetlər üçün bu, biznes planıdır, pul qazanmaq üsuludur. Onlar uzaq ölkədən gələn gənclərin pullarını alır, əvəzində diploma bənzəyən nəşə verirlər. Əcnəbi rektorlar üçün o qədər də fərqi yoxdur ki, bu “məzun” gənclər öz ölkələrində həmin diplomları tanıtırsın, keçərlərmi, yoxsa yox.

Bu, xaricdəki universitetlərin rəhbərlərinin qayğısı deyil. Onlara pul lazımdır və azərbaycanlılar həvəsə bu pulu onlara verirlər. Bu üzdəndir ki, müəllimlər azərbaycanlı tələbələrə qarşı tələbkər olmur, qiymətlərini yazır (bu da ayrıca ödəniş əsasında), kursdan-kursa keçirirlər. Tələbkər olsalar, bizim tələblərin əksəriyyəti ilk semestrə qədər təhsili yarımçıq saxlamalı olar, universitetin biznes layihəsi iflasa uğrayar.

Hətta elə ölkələr var ki, tələbədə universitetə gəlməyi də tələb etmirlər. Məsələn, Dağıstandakı universitetlər belə edir. Tələbə Bakıda yaşayır, işləyir, ildə bir-iki dəfə aparıb pulunu verir, kursdan-kursa keçir.

Bizimkilərə savad, təhsil lazım deyil, gələcəkdə yaxşı yerə düzəlmək üçün sənəd lazımdır. Bu, yaxşı yerə tapmaq da problem deyil, onlar diplomu satın aldılar kimi “yağlı yer” də satın almağı bacarırlar. Pul olandan sonra bu, o qədər də çətin deyil.

Sadəəcə, hazırda bu cür düşüncələrin qarşısında iki maneə var. 1. Satın alınmış saxta diplomların ölkədə tanıtılmaması; 2. Dövlət qulluğuna aid vəzifələrə qəbulun DİM tərəfindən aparılması.

Bu iki baryeri keçmək xeyli çətinidir. Amma pulu, sərvəti, əlaqələri olan şəxslər bu baryerləri də aşmaq üçün çox əziyyət çəkirlər.

2016-cı ildə Azərbaycanda 1500, 2017-ci ildə də təxminən o qədər adamın diplomunu tanınmayıb. Rəsmi izahat belə olub ki, onların ölkədə olma, sərhəd keçmə vaxtları uyğun gəlməyib, üstəlik, ixtisasları üzrə minimum biliklərə malik olmayıblar.

Günü bu gün də “xaricdə universitetə attestatla qəbul” təklif edən işbazlar və onların xidmətindən yararlanmaq istəyən yüzlərlə adam var. Sanki hamı saxta yolla olsa da, ali təhsil, daha dəqiqi, ali təhsil haqda sənəd almağa məcburdur.

Sovet vaxtı respublikadan kənar - Moskvada, Leningradda, Kiyevdə, Minskə təhsil alan həmvətənlərimizə “İnoqorodnik” deyirdilər. “İnoqorodnik” olmaq prestijliydi. Onların sayı çox az idi. Müasir “İnoqorodnik”lərin sayı 40 minə aşmış və ortada prestij-filan qalmayıb.

Tramp Azərbaycan sərhədinə

"bomba" atdı

ABŞ prezidenti vəzifəsinin icrasına başlamasının 1 illiyi ilə bağlı Ağ Evdə çıxışında İrani hədəfə alıb

ABŞ prezidenti Donald Tramp vəzifəsinin icrasına başlamasının 1 illiyi ilə bağlı Ağ Evdə çıxış edib. Bütün dünyanın diqqətində olan çıxışında ABŞ prezidenti həm daxili ictimai-siyasi vəziyyətə, həm də dünyada baş verənlərə, Amerikanın siyasətinə münasibətini bildirib. Gözlənilməli kimi, Çin, Rusiya, Şimali Koreya ilə münasibətlərə toxunub və əlbəttə, İrani hədəfə alıb.

Tramp deyib ki, İran xalqı sərt diktaturanın cinayətlərinə qarşı üsyan etdikdə səssiz qalmayıb. O deyib ki, ABŞ azadlıq mübarizəsində İran xalqının yanında olacaq. Bundan başqa, o deyib ki, Konqresdən İrandan əldə edilən nüvə anlaşmasının çərçivəsi ilə bağlı məsələlərə yenidən baxmasını istəyib. İranda ötən ilin sonunda başlayan aksiyalar dəstəkləyən ABŞ prezidenti eyni zamanda Qərb ölkələrini və sələfi Barak Obamanı İran siyasətinə görə də tənqid edib. Tramp deyib ki, Obamanın ağılsızcasına İrana etdiyi yardımlar terrorçulara gedib.

Xatırladaq ki, Tramp vəzifəyə gəldikdən bu yana İrandan anlaşmaya qarşısındır və ən son olaraq ötən ilin oktyabrında İrandan nüvə anlaşmasını yenidən baxılması üçün Konqresə göndərmiş. Ancaq həm ABŞ-da, həm də Avropa Birliyi daxilində Trampın bu qərarına qarşı ciddi müxalifət var. Bu səbəbdən də ABŞ prezidenti öz çıxışında Avropa ölkələrini də hədəfə alıb. Ancaq Trampın inadla İrandan nüvə anlaşmasına qarşı çıxışları onu deməyə əsas verir ki, Ağ Evin rəhbəri yaxın zamanlarda Qüds qərarında olduğu kimi, dünyanın əleyhinə olduğu ad-

dımı atıb İrandan anlaşmanı ləğv edəcək.

Ancaq hələlik saziş ləğv olunmasa belə, Trampın İrana qarşı çıxışları regionda onsuz da gərgin olan ab-havanı bir az da gərginləşdirir. Son olaraq İranda baş verən çaxnaşmalarda Amerikanın rolu ilə bağlı hər iki tərəfin təsdiqləyici açıqlamaları onu göstərir ki, müəyyən çərçivədə ABŞ-İrandan gərginliyi sürətlə artır. Amerikanın İrandan bu cür düşmənçilik siyasəti istər-istəməz 2000-ci illərin əvvəllərində yaşanan gərginlik və qarşıdurma dövrünü yada salır. İndi isə

bölgədə vəziyyət daha dramatikdir və növbəti gərginlik bölgəyə daha ciddi başağrısı vəd edir.

"Kafkassam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin sədri Hasan Oktay deyir ki, ABŞ-İrandan qarşıdurması bütövlükdə regionun taleyinə təsir edə bilər. Ekspert deyir ki, regionda mövcud qüvvələr nisbəti İrandan-ABŞ qarşıdurması ilə yeni şəkil ala bilər. Söhbət Amerikanın İrandan qarşı təzyiqləri artırmaq üçün müttəfiqlik münasibətlərinə yenidən baxa bilər. H.Oktayın fikrinə, proseslərin gedişi qarşıdurmanın daha da

dərinləşəcəyini göstərir. Sitat: "ABŞ İraqa qarşı təzyiqləri artırmaq üçün Türkiyəni də yanında görmək istəyəcək. Bu zaman təbii ki, Suriyada Türkiyənin narahatlığını Vaşinqton aradan qaldıra bilər. Yeni Suriya mövzusunda ABŞ Türkiyəni öz yanına çəkməyə çalışacaq. Bir az da dərinə getsək, deyə bilərik ki, Amerika kürdləri Türkiyəyə verib, bunun qarşılığında Türkiyəni İrandan qarşı siyasətində öz yanında görmək istəyəcək".

Ancaq bu məsələdə bir də Rusiyanın mövqeyi həlledici ola bilər. Belə ki, Rusiya və Türkiyə arasında anlaşma qorunub saxlanarsa, Türkiyənin Amerika ilə yaxınlaşması mümkün olmayacaq. Bu mənada H.Oktaya görə, hər şey

indi Rusiyanın Suriyadakı fəaliyyətindən asılı olacaq: "İndi hər şey bir mənada Rusiyanın mövqeyindən asılıdır. Əgər Rusiya Suriya mövzusunda Türkiyə ilə anlaşsa, o zaman bu günə qədər mövcud olan Türkiyə-Rusiya-İrandan ittifaqı qorunub saxlanıla bilər və bu bir mənada İrandan qoruyur. Əks təqdirdə, qarşıdakı günlər İrandan üçün çox sıxıntılı ola bilər".

Bu mənada Hasan Oktay Trampın İrandan siyasətinin və bunun mümkün təsirlərinin əsas əlamətlərinin Suriyadakı anlaşma və siyasi qərarlara bağlı olacağını düşünür. Bir mənada indi regionun taleyinin Suriyada həll olduğunu deyir.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Sərkisyanın varisi Moskvaya getdi

Ermənistan Respublikaçılar Partiyasının prezidentliyə namizəd irəli sürdüyü Armen Sarkisyan Moskvaya səfər edib. "Sputnik" bildirir ki, bu barədə A.Sərkisyanın media-qərargahı məlumat yayıb.

Məlumatla görə, səfər çərçivəsində o, Rusiya Federasiyasındakı erməni diasporunun nümayəndələri ilə görüşəcək. Həmçinin qeyd edilir ki, ən yaxın günlərə namizədin erməni ic-

masının digər təbəqələri ilə görüşləri də planlaşdırılıb. Xatırladaq ki, 2015-ci il dekabrın 6-da qəbul edilən yeni konstitusiyaya əsasən, Ermənistan 2018-ci ildən parlamentli respublika idarəetmə sistemində keçəcək. Yeni prezident parlamentdə 7 il müddətinə seçiləcək. Bir şəxs ard-arda iki dəfə dövlət başçısı ola bilməz. Namizədlər parlamentdə fevralın 19-dan irəli sürüləcək. Martın 2-də parlamentdə prezident seçkisi keçiriləcək.

Onu da qeyd edək ki, indiki prezident Serj Sərkisyanın səlahiyyət müddəti aprelin 9-da başa çatır.

rinə almayıb. Radikal islamçı "Heyət Təhrir əş-Şam" təşkilatı isə terror aktını pisləyib.

Hələlik Türkiyə ordusunun hansı səbəbdən gecə yerdəyişməsi həyata keçirdiyi və İdlib mərkəzinə doğru irəlilədiyi haqda məlumat verilmir. Üstəlik, bu hadisənin məhz Soçidə Suriya Milli Dialoq Konqresindən bir gün əvvəl baş verməsi də bir ayrı sual doğurur. Məsələ ondadır ki, Türkiyə İdlibin şimalı və mərkəzində atəş-kəsin qorunmasına təminatçı ölkə idi. Üstəlik, məhz bu ərəfədə kürdlərin Afrini Suriya ordusuna verəcəyi ilə bağlı şayiələr yayıldı. Görünür ki, Türkiyə ordusu İdlibdə "özünü göstərməklə" həm də sahe rəqiblərinə mesaj vermək istəyib. Ancaq sonradan məlum oldu ki, Suriya mərkəzi hökuməti ilə kürdlərin anlaşması baş tut-

mayıb. Daha sonra isə Soçi Konqresi də bir mənada uğursuz yekunlaşdı.

Afrin əməliyyatının tezliklə yekunlaşması Türkiyə və onun sahe müttəfiqləri üçün bir çox suallara aydınlıq gətirəcək. Əks təqdirdə, əməliyyatın uzanması Ankara üçün başağrısına çevriləcək. Afrin və İdlibdə vəziyyətin aydınlaşması Suriyanın gələcək taleyi və müttəfiqlərin yeni fəaliyyət planı hazırlanması zərurətini ortaya qoyacaq. Çünki Soçidən də anlaşılacaq odur ki, yekun siyasi anlaşmanın əldə olunması çətin olacaq. Ruslar üçün indiyə qədər yol təzyiqləri daha da artıracaq və hökumətə qarşı savaşa qüvvələri sıradan çıxarmaqdır. Hər şey Afrindəki əməliyyatların gedişindən asılı olacaq.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Afrin əməliyyatı Türkiyə və Avropa arasında sınağa çevrilir

Əməliyyatın uzanması Suriyanın taleyi ilə bağlı qeyri-müəyyənliyi də artırır

Türkiyə ordusunun yanvarın 20-də başladığı "Zeytun budağı" əməliyyatı davam edir. Əməliyyatın 13-cü günündə Türkiyə ordusu və müxaliflərin silahlı birlikləri Hatay vilayəti və Kilis rayonundan Afrin istiqamətində Əli Kar kəndini də ələ keçirib. Ordu birliklərinin Raco rayonuna doğru irəliləyişi davam edir, bir neçə strateji yüksəkliklər də ələ keçirilib.

Bu arada kürdlər də gecələr Türkiyə ordusuna müqavimət göstərməyə çalışır. Ötən gün növbəti dəfə gecə saatlarında Kilis rayon mərkəzinə iki raket atılıb. Türkiyə prezidenti Ərdoğan Reyhanlı rayonunda Afrindən atılan raketlərin partlaması nəticəsində ölənlərin anası ilə telefonla danışaraq başsağlığı verib. Ərdoğan deyib ki, şəhidlərin və qazilərin qanını yerdə qoymayacaqlar.

Türkiyə ordusu Baş Qərargah rəisi bəyan edib ki, əmə-

liyyatlar başlayandan bu günə qədər 790 terrorçu zərərsizləşdirilib. Baş Qərargahdan yayılan rəsmi açıqlamada qeyd olunur ki, YPG/PKK terrorçularının mövqelərinə həyata keçirilən hava zərbələri nəticəsində terrorçuların istifa-

də etdiyi 18 sığınacaq məhv edilib. Eyni zamanda hava zərbələri nəticəsində 78 nəfər terror təşkilatı üzvü zərərsizləşdirilib.

Ancaq Afrin əməliyyatının uzanması Avropada Türkiyəyə qarşı etirazlara səbəb ol-

mağa başlayıb. Bu yaxınlara qədər Türkiyə ilə normal münasibətləri olan Fransa hökuməti Afrin əməliyyatını tənqid etməyə başlayıb. Prezident Makron bəyan edib ki, Afrin əməliyyatı işğala çevrilməməlidir. Fransa mediası isə artıq Türkiyənin Afrin əməliyyatını tənqid edən materiallar verməyə başlayıb. Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu isə Afrikada işğallar həyata keçirən Fransanın Türkiyəyə dərs verməyə haqqının olmadığını deyib.

Qeyd edək ki, bir neçə gün əvvəl Türkiyənin İdlibdə yerləşən atəşkəsi təmin etmə qüvvələrinin hərbi maşın karvanına qarşı partlayış törədilib. Nəticədə bir hərbiçisi həlak olub. Bir nəfər isə yaralanıb. Artıq məlumatı Türkiyə ordusu Baş Qərargahı da təsdiqləyib. Rəsmi açıqlamada deyilir ki, yerdəyişmə həyata keçirən Türkiyə ordusu konvoyunun keçdiyi zaman minalanmış avtomobil partladılıb.

Suriya hökumətinə müxalif olan, mərkəzi ofisi Londonda yerləşən İnsan Haqları Müşahidə Evi təşkilatı isə hücumun "hökumətə yaxın" qüvvələr tərəfindən həyata keçirildiyini bəyan edib. Ancaq hələlik terror aktının məsuliyyətini kimsə üzə-

Fevralın 2-də Bakı Apelyasiya Məhkəməsində sabiq neqliyat naziri Ziya Məmmədovun müşaviri Çingiz Baxşiyevin həbs etdirdiyi qohumu Rövşən Əhmədovun işi üzrə proses davam etdiriləcək. Prosesdə Rövşən Əhmədovun barəsində olan hökmdən zərərçəkmiş şəxslərin verdiyi apelyasiya şikayəti və prokurorun verdiyi apelyasiya protesti üzrə baxılır. Hakim Əmir Bayramovun sədrlik etdiyi ötən iclasda R.Əhmədovun vəkili Türkel Süleymanlı çıxış edib və müvəkkilinin barəsində olan həbs qərarından Ali Məhkəməyə şikayət etdiyini deyib. Həmin şikayətə fevralın 2-də baxılacaq.

Çingiz Baxşiyev

Rövşən Əhmədov

Çingiz Baxşiyevin böyük pulları kimlərə çatıb?

Gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, Çingiz Baxşiyev yaxın qohumu olan Rövşən Əhmədovu həbsə aldırmaqda israrlıdır. Ziya Məmmədovun sabiq müşaviri bu işdən ötrü böyük pullar xərclədiyini və bundan sonra da xərcləyəcəyini gizlətmir. Belə iddialar var ki, sabiq müşavir bu günə qədər öz qohununun həbsi üçün müxtəlif ünvanlara xeyli məbləğlər çatdırıb. İstəyi də budur ki, Rövşən Əhmədov azı 10 illik həbs cəzasına məhkum edilsin, Rövşən Əhmədov susun, bildiklərini heç harda deməsin. Bunu da gizlətmir, açıq deyir. Onun xərclədiyi məbləğlərin Bakı Apelyasiya Məhkəməsində kimlərə, xüsusən hakim Əmir Bayramova çatması haqda səhih məlumatlar yoxdur.

Şahidlər yalançı deyil ki?

Ümumilikdə isə Rövşən Əhmədovun yaxınları hakim qərəzli mövqedə olmasını, sanki ittiham tərəfindən çıxış etdiyini bildirirlər. Deyirlər ki, işdə Rövşən Əhmədovun günahını sübut

edən dəli, fakt yoxdur. Bütün ittiham Çingiz Baxşiyevin mülahizələrinə və yalançı şahidlərin ifadələrinə əsaslanır. Şahidlər məsələsinə gəlincə, bir məqama da diqqət edək: - 3 il əvvəl Çingiz Baxşiyev Rövşən Əhmədovun barəsində Daxili İşlər Nazirliyi Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə İdarəsinə şikayət ərizəsi vermişdi. Ərizədə Rövşən Əhmədovun onun əmlakını oğurladığını yazmışdı. Uzun araşdırmalardan sonra iş məhkəməyə göndərilmişdi və Rövşən Əhmədova bəraət verilmişdi. Yəni məhkəmədə üzə çıxmışdı ki, Rövşən Əhmədovun həbsi üçün əsas yoxdur. Çingiz Baxşiyevin ərizəsində qızıl oğurluğu ilə bağlı yazdıqları yalandan başqa bir şey deyil. Rövşən Əhmədov bəraət alandan sonra Çingiz Baxşiyev daha bir ərizə yazdı və özünə şahidlər də tapdı. Maraqlı məqam da budur ki, bu gün ortalağa çıxarılan şahidlər həmin vaxt niyə istintaqdan gizlədilib? Həmin şahidlər ibtidai istintaqa, sonradan məhkəməyə niyə təqdim olunmayıblar? Çingiz Baxşiyev

Ziya Məmmədovun müşaviri böyük pulları kimə verib - sensasion iddialar

Hakim Əmir Bayramovun qərəzli mövqeyi ilə xərclənən pullar arasında əlaqə varmı?

Yəni ərizəsinə əlavə etdiyi şahidlər yalançı şahidlər deyillər ki?

Hakimin xəstəxanada olan Rövşən Əhmədov haqda həbsli axtarış qərarı hansı maraqlara söykənir?

Hakimin Rövşən Əhmədovla bağlı addımları da ədalət məhkəməsi adına yarasızdır, qərəzli olmasını söyləmək üçün çox ciddi əsaslar var.

Yanvarın 8-də təcili yardımla xəstəxanaya çatdırılan Rövşən Əhmədovun xəstəxanada müalicə olunması haqda arayış hakim Əmir Bayramova təqdim olunub. Əmir Bayramov arayışı alıb və 3 saat sonra olduqca məntiqsiz, Çingiz Baxşiyevin maraqları ilə üst-üstə düşən bir qərar verib - Rövşən Əhmədovun xəstəxanada müalicə olunmuşu ilə əlaqədar bəraət qərarı çıxarıb! Həmin qərar dərhal icraya yönəldirilib və Ruhi-Əsəb Xəstəxanasında müalicə olunan Rövşən Əhmədov zorla təcridxanaya aparılıb. Əmir Bayramovun bu qərarı hansı qanuna, hansı məntiqdən çıxış edərək verdiyi sual doğurur. Onun iş üzrə hakimlik edib ədalətli qərar verəcəyini şübhə altına alır.

Narkotik ticarəti və "qara pullar" haqda sirləri bilməyin bəlası

Bundan başqa, Rövşən Əhmədov sonunda bəraət aldığı məhkəmədə açıqlamışdı ki, həbsi Çingiz Baxşiyevin narkotik ticarəti və ölkədən "qara pullar"ın çıxarılması haqda məlumatlı olmasına görə baş verib. Çingiz Baxşiyev onu həbs etdirməklə bu məlumatların ictimailəşdirilməsinin qarşısını almaq istəyib.

Rövşən Əhmədov Çingiz Baxşiyevin qızılarını oğurlamadığını, başına gətirilən müsibətlərin nazir müşavirinin "qara işləri" haqda danışmaması üçün edildiyini bəyan etmişdi. Rövşən Əhmədovun bildikləri çoxdur, onu həbs etdirməklə Ç.Baxşiyev sirlərini üzə çıxmasının qarşısını almağa çalışır. 800 manat maaş alan Ç.Baxşiyevin tək-cə Bakı şəhərində dəyəri 100 milyon dollarla ölçülən əmlakları var.

Yada salaq ki, Rövşən Əhmədov ona elan edilmiş ittihamları qəbul etmir və şərhləndiyini bəyan edib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
□ "Yeni Müsavat"

Ev dustağı olan xanım general bəraət istəyir

Sabunçu Rayon Məhkəməsində ləğv edilmiş MTN-in sabiq baş idarə və idarə rəisləri Sübahir Qurbanov, Teymur Quliyev, Natəvan Mirvətova, həmin qurumun vəzifəli şəxsləri Fizuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Aliyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev, Eşqin Əliyev, Elşad Əzizovun barəsində olan cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib.

APA-nın xəbərinə görə, prosesdə təqsirləndirilən Natəvan Mirvətova ifadə verib. O, özünü təqsirli bilməyib, vəzifəsini düzgün icra etdiyini deyib. N. Mirvətova məhkəmədən barəsindəki cinayət işinə xitam verilməsini istəyib. N.Mirvətova həbs edilməyib, onun barəsində ev dustaqlığı tədbiri seçilib.

İttiham əsasən, təqsirləndirilən şəxslər 2004-2015-ci illərdə mütəşəkkil dəstə tərkibində xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar hakimiyyətdən və öz qulluq mövqelərindən sui-istifadə ediblər.

Onlara Cinayət Məcəlləsinin 145.3 (Qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 178.3.1, 178.3.2 (dələduzluq mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə), 179.3.1, 179.3.2 (Mənimsəmə və ya israf etmə mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda törədildikdə), 181.3.1, 181.3.2 (Quldurluq mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə), 182.3.1, 182.3.2 (Hədə-qorxu ilə tələb etmə külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə törədildikdə) və digər maddələri ilə ittihamlar irəli sürülüb.

Natəvan Mirvətova

Dövlətin Beynəlxalq Bankdakı payını xarici müştəri alır

Ekspert: "AYİB-dən əlavə, digər beynəlxalq qurumların da özəlləşmədə iştirakına şərait yaradılmalıdır"

Beynəlxalq Bankın restrukturizasiya prosesindən narazı qalan iki kreditörün London Ali Məhkəməsində iddia qaldıraraq, ilkin qərar əldə etməsi barədə məlumat vermişdik.

Xatırladaq ki, Beynəlxalq Bankın Rusiyanın dövlət bankı olan "Sberbank" və "Franklin Templeton Investment Management Limited" şirkəti qarşısında 600 milyon dollar yaxın öhdəliyi var. Hər iki kreditör bankın borclarının Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun aparılan restrukturizasiyadan narazıdır. Bir çox ekspertlər onların iddiaları əsasında London Ali Məhkəməsində qəbul edilən qərarın bütövlükdə Beynəlxalq Bankın borclarının restrukturizasiya prosesinin başa çatmasına əngəl yaradacağı, bankın özəlləşdirilməsində ciddi problemlərə səbəb olacağını gözləyirlər.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan hökuməti Beynəlxalq Bankın özəlləşməsində iştirak etməsi üçün Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD) ilə ötən ildən danışıqlar aparır. Sentyabrda Azərbaycana gələn bankın prezidenti Suma Çakrabarti bildirib ki, EBRD Azərbaycan bank sektorunun, o cümlədən sektorun ən iri oyunçusu olan Beynəlxalq Bank ASC-nin (ABB) restrukturizasiyası prosesinə dəstək verəcək. O, bununla bağlı Azərbaycan prezidenti ilə də müzakirə apardığını qeyd edib. S. Çakrabarti əlavə edib ki, EBRD

ABB-nin səhmdarı ola bilər. Bunun üçün bankın korporativ idarəetməsində islahatlar aparılmalıdır: "Biz azərbaycanlı tərəfdaşlarımıza bildirdik ki, texniki dəstəyə hazırıq, lakin səhm alışı üçün çox tezdir, biz hadisələrin hansı məcrada inkişaf edəcəyini görməliyik".

İki gün əvvəl isə EBRD-nin baş ofisindən "Trend"ə bildirilib ki, bank Beynəlxalq Bankda dövlət payının bir hissəsini almaq üçün ölkə hökuməti ilə danışıqları davam etdirir: "Qeyd etmək lazımdır ki, bu kifayət qədər iddialı layihədir və nəzərdən keçirilməsi, təsdiqlənməsi və reallaşdırılması müəyyən vaxt tələb edir".

Göründüyü kimi, Azərbaycan hökuməti Beynəlxalq Bankın özəlləşdirilməsi prosesinə EBRD kimi nüfuzlu maliyyə qurumlarını cəlb etməyə çalışır.

London Ali Məhkəməsinin qərarı bu prosesə necə təsir göstərəcək: restrukturizasiya və özəlləşmə prosesi dayana bilərmi? Bu vəziyyət nüfuzlu maliyyə qurumlarının Beynəlxalq Banka marağını azaldacaqmı?

Suallara cavab verən iqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənovun fikrincə, iki kreditörün iddiası əsasında çıxarılan məhkəmə qərarı Beynəlxalq Bankın restrukturizasiya prosesinin qarşısını ala bilməyəcək: "Əvvəla, qərar ilkin instansiyada qəbul olunub. Azərbaycan hökumətinin real imkanı var ki, digər mərhələlərdə prosesin qarşısını alsın. Düşünürəm ki, bu imkandan yararlanılacaq da. İkincisi isə o qurumlara olan borcun məbləği elə də böyük deyil - 600 milyon dollar ətrafın-

dadır. İstənilən zaman Azərbaycan hökuməti bu məbləği ödəyə bilər. Yəni ən pis halda bunu Dövlət Neft Fondunun, yaxud dövlət büdcəsinin hesabına ödəmək mümkündür. Yəni bu iddialar və qərar restrukturizasiya prosesini əngəlləyə bilməyəcək, bu proses artıq başa çatmaq üzrədir. Dövlət büdcəsindən də bu il üçün ödənilməli olan məbləğ nəzərdə tutulub - 400 milyon manatdan artıq vəsaitdir. Bu qərar, sadəcə, vaxt itkisinə səbəb ola bilər".

R.Həsənovun sözlərinə görə, EBRD Beynəlxalq Bankın restrukturizasiya prosesini yaxından izləyir: "Prosesin xeyli çətinliklərlə getdiyini də bank bilməmiş deyil. Digər tərəfdən, bu prosesdə qeyd olunan məhkəmə qərarından daha ciddi çətinliklər olub, lakin hamısı aşılıb. Bu baxımdan, bu hadisə Avropa Bankının Beynəlxalq Bankın özəlləşməsi prosesində iştirakını ciddi etkiləyə bilməyəcək. Azərbaycan hökuməti bank sektorunda şəffaflıq və sağlam rəqəbat mühitinin formalaşmasını istəyirsə, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankından əlavə, digər beynəlxalq qurumların da özəlləşmədə iştirakına şərait yaratmalıdır. Belə bir iştiraklılıq olmayacağına, bu, sifət London Məhkəməsinin qərarından irəli gəlməyəcək. Bu, daha çox Azərbaycanın bank sektorundakı qeyri-şəffaflıqdan, həmçinin Beynəlxalq Bankın müştərisi olan dövlət qurumlarının mövqeyindən irəli gələn bir situasiya olacaq".

□ Dünya SAKIT,
□ "Yeni Müsavat"

Bağca müəllimləri məcburi tibbi müayinədən keçəcək, bəs digərləri..

Nəvəsini qəyyumluğa götürən baba problemlə üzləşib

Nazirlik məsələyə aydınlıq gətirdi...

Bakının Qaraçuxur qəsəbəsi, E.Bəkirli küçəsi, ev 47 A ünvanında yaşayan Qafarov Tofiq Mabutoviç redaksiyamıza gələrək şikayətlənib. O qeyd edib ki, körpə vaxtından valideynlərsiz qalan nəvəsinin qəyyumu olsa da, bununla bağlı müavinətini ala bilmir:

"Nəvəm Külmanova Gülsüm Firudin qızı 2002-ci ilin may ayının 6-da anadan olub. 4 gün sonra anası dünyasını dəyişdi. Onun vəfatından əvvəl isə əri Külmanov Firudin həm onu, həm də övladını tərk edib, indiyədək onunla maraqlanmayıb. İndiyədək nəvəm mənim və nəvəsi Qafarova Nailə Rzaeli qızının himayəsində yaşayıb. 2016-cı ildə Suraxanı İcra Hakimiyyətinə müraciət edərək nəvəmin üzərində himayəçi təyin edilməsinə xahiş etmişəm. Bununla bağlı İcra Hakimiyyəti yanında Qəyyumluq və Himayə Komissiyası 2016-cı ildə iclas keçirib. Toplanan materiallar araşdırılaraq mənim əxlaqi və şəxsi keyfiyyətlərim, himayəçilik vəzifələrimi yerinə yetirmək qabiliyyətim, himayə ehtiyacı olan şəxslə mövcud qohumluq münasibətlərim nəzərə alınaraq, nəvəm üzərində himayəçi təyin edilmişəm. Qəyyumluqla bağlı məvacib almaq üçün bütün rəsmi sənədləri Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə göndərmişəm. Lakin bu gündə nəticə yoxdur. Aidiyyəti orqanlardan xahiş edirəm ki, bu məsələdə mənə yardımçı olsunlar".

Nazirlik məsələyə bu cür aydınlıq gətirdi: "Qafarov Tofiq Mabutoviçin müraciəti ilə bağlı bildirik ki, nazirlik yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Suraxanı rayon şöbəsi tərəfindən ailə başçısını itirməyə görə nəvəsi Külmanov Gülsüm Firudin qızı üçün atası Külmanov Firudin Əlisəfa oğluna 61 manat məbləğində sosial müavinət ödənilir. Bundan başqa, həyat yoldaşı Qafarova Nailə Rzaeli qızı Fondun Nizami rayon şöbəsindən 179.36 manat məbləğində yaşa görə əmək pensiyası alır. Qafarov Tofiq özü isə 47 manat məbləğində III qrup əlilliyə görə sosial müavinət alır. "Sosial müavinətlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.0.1.9-cu maddəsinə əsasən valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qəyyumlarına (himayəçilərinə) müavinət təyin edilməsi nəzərdə tutulub. "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən qəyyumluq 14 yaşınadək, himayəçilik isə 14 yaşından 18 yaşınadək olan uşaqlara müəyyən olunur. "Sosial müavinətlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 7.0.9-cu maddəsinə əsasən valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qəyyumlarına (himayəçilərinə) müavinət qəyyum (himayəçi) təyin edilən şəxslərin "Ünvanlı dövlət sosial yardımı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən ünvanlı dövlət sosial yardımı almaq hüququ olduqda təyin edilir.

T.M.Qafarov aztəminatlı ailə olaraq ünvanlı dövlət sosial yardımı almaq üçün zəruri məlumatları elektron müraciət qaydasında təqdim edəcəyi təqdirdə ailəsinin bu yardımı almaq hüququna Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 5 fevral 2016-cı il tarixli 37 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş Qaydalara əsasən Vahid Elektron Müraciət və Təyinat Alt Sistemində (VEMTAS-da) baxılacaq. T.Qafarovun ailəsinə aztəminatlı ailə kimi ünvanlı dövlət sosial yardımı təyin edildikdən sonra müvafiq sənədləri qeydiyyatda olduğu ərazi üzrə fondun rayon şöbəsinə müraciət etməklə qəyyumluğa görə sosial müavinət almaq hüququna qanunvericiliyi uyğun olaraq baxılacaq".

Nazirlikdən verilən məlumatda həmçinin bildirilib ki, vətəndaşın özü ilə əlaqə saxlanılıb qanunvericiliyin tələbləri ona izah olunub.

□ XALİDƏ,
"Yeni Müsavat"

Adil Qeybulla: "İctimai işə müəssisələrində çalışanlar da məcburi müayinədən keçməlidir"

Nazirlər Kabineti "Məktəbəqədər təhsil sahəsində təhsilverənlərin tibbi müayinədən keçməsi Qaydası"nı təsdiq edib. Yeni qaydalara əsasən təhsilverənlərin sağlamlıq vəziyyətinin müəyyən edilməsi, xəstəliklərin, o cümlədən peşə xəstəliklərinin erkən aşkarlanması və qarşısının alınması, infeksiyon və parazit xəstəliklərinin yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə tibbi müayinələr keçirilməlidir.

Tibbi yoxlanışdan keçmədən imtina edən şəxslər işə buraxılmayacaq. Həmçinin müayinədən keçmiş namizədlərdən vərəm, sifilis, süzənək, qurda yoluxma, kəskin və xroniki bağırsağ infeksiyaları, kəskin virus infeksiyaları, kəskin bakterial infeksiyalar, ruhi xəstəliklər, narkoloji xəstəliklər və ağır reşitmə halları aşkarlanan şəxslər işə götürülməyəcək. Müayinədən keçəcək şəxslərin siyahısı işə götürən şəxslər tərəfindən hər il dekabrın 1-dən gec olmayaraq hazırlanmalıdır və 3 gün ərzində həmin şəxslərə göndəriş verilməlidir. Təhsilverənlər 15 gün müddətinə müayinədən keçib nəticəni işəgötürən şəxsə təqdim etməlidirlər.

Qeyd edək ki, müəllimlərin tibbi müayinədən keçməsi sovet dövründə də vardı. Bir sıra təhsil ekspertləri müəllimlərin ildə bir dəfə deyil, həm işə götürülərkən, həm də sonrakı dövrlərdə tibbi müayinədən keçməsinin vacib olduğunu bildirirlər. Yalnız müəllimlər deyil, eyni zamanda yeyinti məhsulları, qida sənayesində, fabrikalarda, hotellərdə çalışanlar, bir sözlə, əhali ilə daha çox ünsiyyətdə olan insanlar da tez-tez tibbi müayinədən keçməli və çalışdıqları müəssisəyə sağlamlıq durumlarında hansısa problemin olmadığına dair həkim arayışı təqdim etməlidirlər. Ancaq təəssüflər olsun ki, buna hazırda ehtiyat əhəmiyyət verilmir və kifayət qədər yoluxucu xəstəlik daşıyıcısı olan insanlar var ki, bu sahələrdə çalışırlar.

Təsədüfi deyil ki, bu günlərdə Ədliyyə Nazirliyinin Tibb Baş İdarəsinin rəisi Rəfael Mehdiyev bir çox işə obyektində, restoranlarda, uşaq müəssisələrində açıq formalı vərəm xəstəliklərinin işlədiyini və onlara nəzarət edilmədiyini bildirərək hərəyəcan signalı çalıb: "Sovet dövründə müəyyən obliqat qrupu var idi, həmin qrupa daxil olanlar müəmmadi müayinələrə keçirilirdi, bu iş xüsusi nəzarət edilirdi. Lakin bu gün bu, unudulub. Vərəm xəstəliklərinə nəzarət itib".

Oxşar mövzu Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin iclasında da gündəmə gəlib. Komitənin iclasında Elmi-tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutunun direktoru

Həqiqət Qədirova son bir neçə ildə vərəmə yoluxan uşaqların sayında artım olduğunu deyib. H.Qədirova vərəmli xəstələrin qeydiyyatdan kənar qalması haqqında həkimləri, həm də xəstələrin ailələrini günahlandırır. Həkimin sözlərinə görə, vərəm xəstələrinin müalicəsinin kor-koranə aparılması sonradan daha ciddi fəsadlar yaradır. Əgər ictimai işə obyektində, uşaq müəssisələrində açıq formalı vərəm xəstələri çalışsın, vərəmə yoluxan uşaqların sayında gün keçdikcə artım olmasına təəccüblənməməliyik.

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybulla yalnız bağca müəllimlərinin deyil, uşaqla təmasda olan bütün müəllimlərin müəmmadi olaraq tibbi müayinədən keçməsinin vacib olduğunu bildirdi: "Nəinki uşaqlarla təmasda olanlar, ümumiyyətlə, bütün ictimai işə müəssisələrində çalışan, insanların kütləvi toplaşdığı yerlərdə təmasda olan şəxslərin hər biri məcburi olaraq tibbi müayinədən keçməlidir. Sovet dövründə də bu belə idi. İctimai işə obyektində, uşaq bağçasında, məktəbdə çalışan şəxslər tibbi müayinədən keçir, sağlamlıq haqqında arayış alırdılar. Yalnız bu arayış təqdim edildikdən sonra bu şəxslərə çalışmağa icazə verilir".

A.Qeybulla müəllimlərin sağlamlıq durumlarını yoxlayan və onlara sağlamlıq haqqında arayış verən həkimin, tibb müəssisəsinin buna görə məsuliyyət daşdığını dedi: "Hansısa şəxs sağlamlıq haqqında verilən arayışın altında konkret olaraq həkimin imzası, tibb müəssisəsinin möhürü olur. Əgər kiməsə saxta arayış verilsə, buna görə həmin tibb müəssisəsi də, həkim də məsuliyyət daşıyır".

□ Günel MANAFLI,
"Yeni Müsavat"

Qalmaqallı dələduzluq işi uzanır

Elza Qəhrəmanova: "O, təkçə məni deyil, 5 qadını aldadaraq pul alıb və geri qaytarmayıb"

Adı dələduzluq işində hallanan Bakı sakini Nəzakət Hüseynova ilə bağlı qalmaqallı söngümək bilmir. Bu dəfə redaksiyamıza zərərçəkmiş qismində olan Elza Qəhrəmanova müraciət edib. Digər zərərçəkmişlər kimi o da mətbuatda adının "sələmçi" kimi qeyd olunmasına etiraz edib.

E.Qəhrəmanova qeyd edib ki, ona qarşı dələduzluq əməli törədən N.Hüseynova ilə uzun müddət qonşu olub:

"Biz onunla yaxından qonşu olsaq da, əsl simasını tanımamışam. 2014-cü ildə mənimlə telefon əlaqəsi saxlayaraq bildirdi ki, təcili 5 min manat pul lazımdır, ərinə maşın alır. Mənim də bir dükanim var idi, onu satmışdım. Nəzakət də buna görə bildirdi ki, mənə pul var. Beləliklə, onu yaxından tanıdığım üçün 4400 manat pul verdim. Bir neçə gündən sonra borcunu qaytarmadığı halda yenidən mənə pul istədi. Bu dəfə isə oğlunun təhsili haqqını bəhanə gətirdi. Buna görə avqust ayında ona 3700 manat verdim. Buna baxmayaraq, yenidən mənə pul istədi. Mən də bildirdim ki, qızımın təhsil haqqını ödəməliyəm, buna görə bankdan 5200 manat pul götürəcəm. Dedi ki, "sən götür mənə ver, təhsil haqqını özümlə ödəyəcəm". Bu barədə sənədlər də var və hamısını istintaqa vermişik".

Şikayətçi qeyd edib ki, Nəzakət Hüseynovaya üst-üstə 11100 manat borc versə də, bu günə qədər pulunu ala bilməyib: "Sonradan bildik ki, qızımın təhsil haqqını da ödəməyib. Bu səbəbdən həm qızım, həm də mən ağır stress yaşadım, infarkt keçirdim. Məlum olduğu kimi, Nəzakət Hüseynova təkçə məni deyil, 5 qadını müxtəlif yolla aldadaraq pul alıb və geri qaytarmayıb. Nəticədə şikayətlərimiz əsasında məhkəmə prosesləri başladı. Əvvəlcə barəsində "polis nəzarəti altına vermə" qətimkan tədbiri seçilmişdi. N.Hüseynova hakimdən xahiş edərək 2 gün vaxt aldı ki, dəymiş ziyanı ödəyəcək. Bizi də əmin etdi ki, borclarını geri qaytaracaq. Lakin bizə heç bir borcunu ödəmədi, yanvarın 25-də Yasamal Rayon Məhkəməsinə keçirilən prosesə də gəlmədi. Məhkəmə bu dəfə "polis nəzarəti altına vermə" qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsinə, onun barəsində axtarış elan olunmaqla həbs-qətimkan tədbirinin seçilməsinə qərar verdi. Həmçinin qeyd olundu ki, qərara əsasən, Hüseynova Nəzakət İmran qızı tutularaq Ədliyyə Nazirliyi Pentensiar Xidmətinin Bakı İstintaq Təcridxanasına təhvil verilməlidir. Sonradan öyrəndik ki, N.Hüseynova qərar çıxarılandan iki saat sonra əməliyyat olunaraq, ödəniş götürdü. Bununla da prosesi uzatmağa çalışır".

Əlavə edək ki, qalmaqallı dələduzluq işində zərərçəkmiş qismində tanınan Dostxanım Cabbarova və Aynur Yusifova da redaksiyamıza gələrək, mətbuatda məsələ ilə bağlı yanlış məlumat dərc edildiyini, məhkəmə prosesinin düzgün işləndirilmədiyini, barələrində deyilən "sələmçi" sözünün onlara qətiyyən aid olmadığını bildirmişdi. Şikayətçilər qeyd etmişdilər ki, N.Hüseynova Müşviqəbadda məcburi köçkünlər üçün tikilən binadan ev almasına kömək edəcəyini deyərək, onların hər ikisindən 6 min manat alıb.

Məsələ ilə bağlı qarşı tərəfin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Cümə söhbətləri
Bismilləh-Rahmə-nir-Rahim!
Əyyami-Fatimə (ə) gün-lərini yaşayırıq. Bu gün-lər - əziz Peyğəmbərimizin gözünün işığı Həzrət Fatimə-yi-Zəhranın (s.ə) şəhadəti gün-lərinə aid bir dönəmdir.

Xanım Zəhranın (s.ə) mübarək varlığı barədə bir çox rakuşlardan danışmaq olar. Amma Həzrət Rəsuli-Əkrəmin (s) övladı və eyni zamanda ən parlaq davamçılarından olaraq, bir həyat yoldaşının, ananın ideal nümunəsi olaraq, İslam ümmətinin yol göstərən parlaq nurlarından olaraq Xanım Zəhranın (s.ə) mübarək şəxsiyyəti barədə nə qədər danışılarsa da, o Həzrətin düşüncəsinə əhatə etmək mümkün olmaz.

Mübarək nümunəyə əmələ riayət etmək

Amma Xanımla (s.ə) bağlı əyyami keçirməyin ən mühüm və ən bərkətli yollarından biri o olardı ki, insan o məsələlərə nəzər salsın ki, Xanımın (s.ə) yaşayışını xarakterizə edir. İnsan o məsələlərə diqqət etsin ki, Xanımın (s.ə) həyat tərzi səciiyyətlərini təsvir etmə baxımından bu mübarək nümunəyə əmələ riayət etmək çox mühümdür.

Həzrət Fatimənin (s.ə) həyatına diqqət etdikdə, ilk öncə diqqəti çəkən - ali hədəflərin üstün tutulması amilidir. Və bu üstün tutma həm də onda özünü göstərir ki, həyatın hər bir səhnəsində ali hədəflər ən mərkəzi yerdedir. Xanım (s.ə) bütün həyatı boyu ardıcıl və davamlı olaraq hər bir şeyi məhz ali hədəflərə uyğun olaraq edirdi. İstər fərdi həyatında, istər ailə həyatında, istər ictimai həyatda, ana olaraq, övlad olaraq, həyat yoldaşı, dəyərlər təbliğatçısı, zülmü ifşa edən olaraq Həzrət Fatimə (s.ə) fəqət Allah Təalanın rizayətini, razılığını düşünürdü. Ali amallar ardınca idi. Və bu istiqamətdə hər zaman fədakarlığa hazır idi.

Mömin adına iddialı olan insan gündəlik həyatında məhz bu iki məsələni ibrət götürsə, böyük irəliləyiş etmiş olar: ali hədəflərin ardınca olmaqlıq və bu durumu qorumaq üçün fədakarlıq haletinin mövcudluğu.

Qəlbi ölümündən necə qorunmalı?

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İcraşəhər Cümə məscidinin imam-camiatı

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Fatimə (s.ə) - bədənin bir parçası, gözünün nuru, qəlbimin meyvəsidir".

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Şühəsisiz ki, Allah Fatimənin (s.ə) qəzəbi ilə qəzəblənir, razılığı ilə razı olur".

Həzrət Əli (ə) buyurur: "Nifrin olsun, nifrin olsun o kəsə ki, mənədən sonra qızım Fatiməyə (s.ə) zülm edər, haqqını qəsb edər və onu öldürər".

İmam Baqir (ə) buyurur: "Allah Təala, Fatimənin (s.ə) təsbihi kimi üstün bir ibadətə həmd və sitayiş etməmişdir".

Həzrət Əli (ə) buyurur: "O ikisi (Həsən (ə) və Hüseyin (ə)) - Muhəmməd (s) üçün başda olan iki göz kimidirlər. Mən (Muhəmməd (s) üçün) bədən üçün olan el kimiyəm. Fatimə (s.ə) - bədən üçün olan qəlb kimidir".

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Hər kim Fatiməni (s.ə) ziyarət edər, ona bənzəyir ki, mənə ziyarət etmişdir".

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Mən - günəşəm, Əli (ə) - Aydır, Fatimə (s.ə) - Zöhrə ulduzudur, Həsən (ə) və Hüseyin (ə) isə iki nur saçan ulduzdur".

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Ey Səlmən! Həqiqətən Allah Fatimənin (s.ə) qəlb və əzasını sümüklərinə qədr tam iman və yəqinliklə xələq etmişdir".

İmam Kazım (ə) buyurur: "Fatimə (s.ə) çox düz danışan xanım idi ki, onu şəhid etdilər".

Cismin və ruhun 6 halı
Yüksək amallar yoluna çıxmaq üçün insana zəruri olan cəhətlərə diqqət yetirək. Bunlarla bağlı mübarək dinimizin konkret düsturları var. İlk növbədə, insanın ruhi-psixoloji durumuna aid olan tövsiyələrə diqqət edək. Bu mövzuda Həz-

rət Əlidən (ə) aşağıdakı məzmununda hədis nəql edilir: "İnsanın bədəninin 6 halı vardır: sağlamlıq, xəstəlik, ölüm, həyat, yuxu və oyaqlıq. İnsanın canı da 6 halətə malikdir: canın həyatı - elmdir, ölümü - cəhəltir; xəstəliyi - şəkdir (tərəddüddə olmaqdır), sağlamlığı - yəqindir (mütmənlilikdir); yuxusu - qəflətdir və oyaqlığı isə hifz və müraqibətdir".

Gördüyümüz kimi, Əmirəlmöminin (ə) bəlağətli cismimizlə mənəvi vəziyyətimiz arasında dəqiqi paralellər bizlərə çatdırılır. Necə bədənin halları müxtəlifdir, necə bədən ölü və diri, xəstə və sağlam, yuxulu və oyaq kimi vəziyyətlərdə ola bilər, o cür də insanın ruhu bu hallara malikdir. Bu 6 halın hər

Burada şəhətət məchul üzərində olan tərəddüddən getmir. İnsan bir məsələ üzərində düşünüb-daşınır, ölcüb-biçir - bu ayrı. Şəhətət ondan gedir ki, vəzifəsinin aşkar olması müqabilində, görməli olduğu işin necəliyinə və necəliyinə ondan əslində məlum olduğu halda, özünü çaşdırır, şəkk-şübhəyə salır.

Bunun əksi - yəqindir. Yəqinlik, mütmənlilik - qəlb salamatlığına dəlalət edən haletlərdir. Qəlbimizdə yəqinlik varsa, canımızın salimliyindən danışmaq olar. Yersiz şəklərə düşmürüksə, təklifimizi bildiyimiz halda arxayın irəli gedirik-sə, deməli ruhumuz salamatdır.

Vücudi oyaqlıq

Mübarək hədisdə daha iki nöqtəyə işarə edilir ki, bunlar yuxu və oyaqlıq ilə əlaqədardır. Beləcə, qəlb yuxusu - qəflət olmaqdır. Qəflət - insanın mənəvi durumunun yuxululuğudur. Ruhun oyanışı isə qorunma və müraqibətə bağlıdır. İnsan nə qədər qorunur, müraqibət edərsə, etdiklərinin fərqi nə qədər vararsa - bir o qədər oyaqdır. İnsan nə qədər özünə, öz hərəkətlərinə diqqət edərsə, hər bir işinin hesab-kitabını apararsa, bir o qədər oyaqdır. İnsanın hərəkət və sözləri nə qədər onun əqlinin məhsuludursa, əməlləri nə dərəcədə onun iradəvi durumunu əks etdirirsə, bir o qədər demək olar ki, bu insan öz ruhunun oyanışını təmin edir. Bunun əksi isə qəflətdir ki, insan belə durumda olanda, əslində vücudi yuxuya qərq olmuş olur.

Uca Allahdan duamız budur ki, bizlərin ruhunu elmlə həyatiləşdirsin, yəqinlə salamat etsin və qorunma, müraqibətə oyaq qərar versin. Allah Təala cəmi insanları cahillikdən xilas etsin ki, vücudi ölüm olmasın. Şəkk-şübhədən uzaq etsin ki, qəlb məzəllikdən qorusun. Qəflətdən uzaq etsin ki, yuxuluğa tutulmasın.

Ariflər nəyi görürlər?
Allah Təala qismət etsin ki, bəhrə apara bilək bu bəhslərdən. Əmələ təbiiq edək bilək bu məsələlərdə olan hikmətləri. Bunları sadəcə gözəl sözlər kimi deyil, həyatda təbiiq etməli üçün əməli düstur kim qəbul edək.

Qəlb ölümü, ruhun məhvi bir çox insanı göz gərəkən haqlamasına baxmayaraq, çox az adamı narahat edir. Fiziki ölüm əksər insanların fikrini-zikrini məşğul edir. Bu ölümü uzaqlaşdırmaq üçün əllərindən gələni edirlər. Amma mənəvi ölümü ilə qətiyyətlə qayğılanmırlar. Halbuki ruhun ölümü - həqiqi ölümdür, fiziki ölüm isə

bir həyatdan digərinə keçidir. Odur ki, ariflər mənəvi ölümü həqiqi faciə sayırlar. Bu barədə Həzrət Əlidən (ə) nəql edilən hədisdə bildirilir: "Mərifət sahibləri dünya əhlinə baxıb görürlər ki, bədənlərinin ölümünü böyük sayırlar, həddən çox əhəmiyyət verirlər. Və onlar (ariflər) isə qəlbələrinin ölümünü daha böyük və daha ciddi hesab edirlər".

Ariflər dünyanı ötəri, keçici bir şey sayırlar. Bilərlər ki, bir gün bura ilə vidalaşmaq - qaçılmazdır. Geci-tezi var, amma heç kəs bu dünyanı tutub qala bilməyib. Amma mənəvi baxımdan ölən insan, həqiqi ölümə üzlaşmışdır. Qəlb mənəvi - əbədi məhv deməkdir.

İnsanın canı, qəlb, ruhiyyəsi məhv olsa, əbədi olaraq ölmə məhkum olur. Əgər dünya əhli bədənin ölümünə ki, zəttən müvəqqəti bir kateqoriyadan şəhətət gədir, onsuz da aradan gədcək - bu qədər böyük əhəmiyyət verir, bunun əksi olaraq, ariflər mənəvi ölümün qayğısındadırlar. Düşünən insan üçün belə vəziyyətin alternativsizliyi və bunun əksi olan fiziki ölümü mənəvi ölümdən üstün tutmağın absurdluğu göz önündədir. Çünki, mənəvi ölümdən danışıldıqda müqayisələnməz dərəcədə böyük itkidən şəhətət gədir.

Diqqət etsək, görürük ki, Məsümlərin (ə) bütün həyatı bu həqiqətlərin təsdiqinə həsr edilib. Bütün səylərinin hədəfi bu olub ki, qəlbələrinin diriliyini saxlasınlar. Qəlbələrinin oyaqlığını, salamatlığını saxlasınlar. Və bu baxımdan hər zaman qəlb salamatlığının, diriliyinin əhəmiyyətinə varırlar. Bu nümunəyə diqqət etsək, qəlb diriliyinə fəvqə əhəmiyyət verərik. Bütün işlərimizi bu hədəfə təslim edərik. İnsan bir əzasının ağrımasından necə narahat olursa, qəlbə yara vurulmasından da bundan az olmaya narahat olmalıdır. Müvəqqəti cisminin yaranmasından əziyyət çəkdiyi kimi, əbədi ruhunun yaranmasından da gərək əziyyət çəksin. Yalnız bu zaman yaranışının fəlsəfəsə uyğun həyat sürmüş olar.

Hər şeyə çarə qılmaq olar, amma insan bu dünyada qəlb xəstə yaşayıb, qəlb ölmüş vəziyyətdə də bu dünyadan gət-sə, nicat tapa bilməyəcəkdir. Və ən başlıcası - bütün bunları mücərrəd mövzular kimi qəbul etməmək gərəkdir. Əmələ realizə olunmalı bir kateqoriya kimi gündəlik həyatda təbiiq etsin gərək insan bunları.

Uca Allahdan duamız budur ki, bizlərin də bu məsələlərə diqqət etməyimizi nəsb etsin. Amin!

MÜSAVAT

Son səhifə

N 25 (6914) 2 fevral 2018

Çində qoyun-quzu hesabı sosial şəbəkəni qarışdırdı

Çinin Siçuan bölgəsində 5-ci sinif uşaqları üçün nəzərdə tutulan məsələ ciddi müzakirələrə səbəb olub. Böyüklər də bu məsələni həll edə bilmədikləri üçün sosial şəbəkələrdə məsələ ilə bağlı hər öz versiyasını səbəbləndirib. Uşaqlardan soruşulub ki, əgər gəmidə 26 qoyun və 10 keçi varsa, kapitanın neçə yaşı var. Çin KİV-ləri yazıblar ki, uşaqlar həzircavablıq və kreativlik nümayiş etdirərək, fərqli cavablar veriblər. Məsələn, kimsə yazıb ki, kapitanın yaşı 18-dən az olmamalıdır. Bir başqası isə kapitanın 36 yaş olduğunu və narsist olduğunu qeyd edib. Onun məntiqinə görə, kapitan məhz öz yaşına uyğun sayda heyvan saxlamış.

Çin mediası düzgün cavabı yayımlasa da, insanlar sosial şəbəkədə fikir mübadiləsini davam etdiriblər. Amma versiya irəli sürənlərin də böyük əksəriyyəti özünü və başqalarını çaşdırmaqdan başqa bir iş görməyib. Məsələni hazırlayan məktəb isə açıqlayıb ki, ümumiyyətlə, bu sualın cavabı yoxdur. Məqsəd, sadəcə, uşaqların tənqidi düşüncə, analiz qabiliyyətinin müəyyənləşdirilməsi olub. Bu açıqlama ilə tanış olanlar isə iddia ediblər ki, müvafiq testlər təkcə Çinə yox, eləcə də digər ölkələrə, məsələn, Amerikaya lazımdır.

Pulları göyə uçdu, insanlar yığıb qayıtdı

Çinin Şuanyaşan şəhərində insanlar göydə uçan pulları yaxalayaraq onu sahibinə qaytarıblar. Bu barədə "South China Morning Post" nəşri xəbər verir. İnsanlar küçədən 100 yuanlıq kupyuralardan çoxlu sayda toplayıblar ki, bu da ümumən 4,8 min yuan təşkil edib. Baş vermiş hadisə ilə bağlı sahibkar Çzyan Quntyu yaxınlıqda yerləşən bankın şöbəsinə məlumat verib. Onun təşəbbüsü ilə müşahidə kamerasının görüntüləri təhlil edilib.

Video göstərib ki, bankın ziyarətçilərindən biri əlində 15 min yuanla ordan çıxıb, onu ciblərinə yerləşdirmək istəyəndə isə bir qismi yerə tökülüb və o, bunu fərq etməyib. Bank bu müştərinin kimliyini müəyyənləşdirib və onunla əlaqə

saxlayıb. Məlum olub ki, yoldan keçənlər yerə səpələnən bütün pulları yığmağa nail olublar.

Külək daim Çin sakinlərinin pulunu əlindən aparır. 2016-cı ilin noyabr ayında isə Yançen şəhərindəki bir

bankda istifadəçinin əlindən 30 min yuan uçmuşdu. Bir ay sonra isə Dalyan şəhərində külək 25 min yuanı havaya sovurdu. Hər iki hadisədə yoldan keçənlər itirilmiş pulu yığmağa yardım etdilər.

Oğru pişik sevgililərin arasını vurdu

Yeni Zelandiyadakı bir pişik qonşunun paltarını evə gətirməklə bir cütlüyün dalaşmasına səbəb olub. Bu barədə "New Zeland Herald Focus" nəşri məlumat verib. Oklenddən olan Ed Vilyamsın yatağında yad qadın alt paltarları görün gənc qız onunla mübahisə edib. Ed bu əşyaların kimə aid olduğunu izah edə bilməyib və sevgilisi də ondan inciyib. Yeni zelandiyalı öz sadıqlığını sonradan, pişiyi sayəsində sübut edə bilib. Məlum olub ki, Mo ləqəbli pişiyi qonşulardan geyim əşyası oğurlayır. "Bu hadisədən iki həftə sonra pişiyimizin dişində bir köynəklə yolu keçdiyini görəndə anladığımız ki, bütün bu hoqqanın səbəbi odur".

Vilyams bildirib ki, daha öncə heyvanda hər hansı kriminal əlamətlər hiss etməyib. Çünki heyvan oğurluğu gecə saatlarında edirdi. Özü də onun gətirdikləri ancaq qadınlara aid olmurdu. Yeni zelandiyalının sözlərinə görə, bir həftə ərzində pişik 30-40 əşya oğurlayır: qadın və kişi alt paltarları, köynək və corablar.

Kişi müntəzəm olaraq bu geyimləri qonşulara geri qaytarır. Onlar isə heyvanın bu hərəkətini şiltaqlıq kimi qəbul edərək, bundan uzaqgedən nəticələr çıxarmırlar. 2016-cı ilin iyun ayında buna bənzər hadisə Avstraliyada baş vermişdi. Nindza ləqəbli sarı pişik qonşulardan o qədər çox şey oğurlamışdı ki, sahibəsi oğurlanan əşyaları sahiblərinə qaytarmaq üçün facebookda xüsusi səhifə açmışdı.

QOÇ - Ulduzların düzümü sağlq durumunuzda problem olduğunu göstərməkdədir. Bu səbəbdən də qida və yuxu rejiminizə, həmçinin daxili orqanlarınıza ciddi fikir verməlisiniz.

BUĞA - Havaların şiltaqlığını nəzərə alıb istirahətə daha çox üstünlük verin. Əgər qonaqlığa dəvət alsanız, məmnuniyyətlə qəbul edin. Ümumi zəifliyinizə görə qidanıza da yaxşıca fikir verməlisiniz.

ƏKİZLƏR - Təzə xəbərlər yolunuzu gözləyir. Ola bilsin ki, uzaqdan sevindirici xəbər alsınız. Hər halda, ovqatınız xoş olacaq. Nəqliyyat vasitələrində isə maksimum ehtiyatlı olmalısınız.

XƏRÇƏNG - İkitərəfli əməkdaşlıq üçün düşərlə vaxtdır. Buna baxmayaraq, müqavilə bağladığınız adamlarla ehtiyatlı davranın. Qlobal məsələlərin həllində təşəbbüskarlığı da əldən verməyin.

ŞİR - Bu gün ümumi əhvalınızda xoş məqamlar çox olacaq. Ələlxüsus da saat 15-dən sonra bütün cəhdləriniz baş tutacaq. Əsas vaxtınızı isə ailə-sevgi münasibətlərinə həsr edin.

QIZ - Yaxşı olar ki, bu təqvimdə bütün işlərinizi təxirə salaşsınız. Çünki fiziki yorğunluğunuzun ifratçılığı aktivliyinizə mane olacaq. Vaxt tapıb yaxın dostlarınıza baş çəkin.

TƏRƏZİ - Ümumi kosmik mənzərə sizdə səhhətlə bağlı problem yarada bilər. Bu səbəbdən də qaygınıza qalmaqala çalışın. Ayaq nahiyənizə xüsusi diqqət ayırın. Qalan sahələrdə normalıq olacaq.

ƏQRƏB - Kifayət qədər uğurlu gündür. Qarşıya qoyduğunuz planların böyük əksəriyyətini reallaşdırma biləcəksiniz. Maraqlı görüş və tanışlıqlar da mümkündür. Uzaq yola çıxmayın.

OXATAN - İntiqam hissi, əsəbi situasiyalara şərh vermək, münasibəti korlanmış iki nəfər arasında vasitəçilik etmək sizə zərər yetirə bilər. Buna görə də yalnız özünüzdə aid işlərlə məşğul olun.

OĞLAQ - Saat 14-ə qədər neytrallıq nümayiş etdirməyiniz məsləhətdir. Sizə aidiyyəti olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin. Sonrakı müddətdə isə perspektivli sövdələşmələr gözlənilir.

SÜTÖKƏN - Bütün göstəricilər səfərlərə çıxmaqdan məmnunluq duyacağınızı xəbər verir. Elə isə vaxtı fəvriyyə verməyin. Bu gün fəaliyyətlə bağlı işlər üçün o qədər də uğurlu vaxt deyil.

BALIQLAR - Şəxsi büdcənizi artırmaq üçün kifayət qədər şansınız olacaq. Odur ki, bu istiqamətdə bütün gücünüzü səfərbər edin. Nahardan sonra ağır fiziki işlərdən, nəbələd adamlarla danışıqdan yayının.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Ölkənin məxfi sənədləri şkafla birgə satıldı

Avstraliyalı Kanberre şəhərindəki mebel mağazasından içi məxfi sənədlərlə dolu iki ədəd şkaflıq alıb. Şkaflıq alıcıya endirilməz çatıb. Çünki onlar qapalı idi və heç kim açarları tapa bilmirdi. Avstraliyalı şkaflıq satın alandan sonra qıfıl drelin köməyi ilə söküüb. Mebel Avstraliya Nazirlər Kabinetinin sənədləri ilə dolu olub. Demək olar ki, bütün sənədlərin üzərində məxfiliyi ilə bağlı xəbərdarlıqlar yer alıb və xüsusi qeydlər olub. Bu sənədlərin arasında Avstraliyanın kontrterroristik əməliyyatlarla bağlı planlar da yer alıb. Bundan başqa, xüsusi xidmət orqanlarının hesabatları, hərbi əməliyyatlar da sənədlərdə öz əksini tapıb.

Şkaflıq sahibi isə bu sənədləri birbaşa mediaya ötürüb. Bu da öz növbəsində ciddi qalmaqla səbəb olub. Media bundan sensasiya düzəldərək, iki eks baş naziri, eləcə də parlament üzvünü qaralayıb. Avstraliya hakimiyyəti isə içi məxfi sənədlərlə dolu olan sözügedən şkaflıq necə mebel mağazasına düşə biləcəyini araşdırmağa başlayıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100